

CURIERUL UCRAINEAN

Serie nouă, nr. 531-532 / iulie 2025

Luptați și veți învinge!

M. Ulebrany

Revistă a Uniunii Ucrainenilor din România

Deputatul Nicolae-Miroslav Petrețchi, la recepția SUA cu ocazia Zilei Independenței

La 4 iulie, Statele Unite ale Americii au celebrat Ziua Independenței, un moment de profundă semnificație istorică și democratică. Cu acest prilej, Uniunea Ucrainenilor din România a transmis gânduri de apreciere și respect față de poporul american și și-a reafirmat atașamentul față de valorile comune care stau la baza relației bilaterale dintre România și SUA.

În acest context, la data de 2 iulie 2025, deputatul Nicolae-Miroslav Petrețchi, președintele Uniunii Ucrainenilor din România, a participat la recepția organizată de Ambasada Statelor Unite ale Americii la București, cu ocazia aniversării a 249 de ani de la fondarea SUA.

Evenimentul s-a desfășurat într-o atmosferă deschisă și prietenoasă, reunind oficiali români, diplomați, parteneri instituționali și reprezentanți ai societății civile. Tema din acest an – „Red, White and Blues” – a adus împreună cultura muzicală americană și spiritul colaborativ româno-american, demonstrând încă o dată forța diplomației culturale ca formă de apropiere între națiuni.

Președintele UUR a apreciat în mod deosebit discursul domnului Michael Dickerson, însărcinatul cu afaceri al SUA în România, care a transmis un mesaj profund despre libertate, cooperare și responsabilitate comună, folosind metafora inspirată a dialogului „call and response” din blues, un apel la ascultare reciprocă și solidaritate între cetățeni, aliați și parteneri.

De asemenea, deputatul Petrețchi a salutat discursul președintelui României, Nicușor Dan, care a reafirmat importanța Parteneriatului Strategic româno-american și angajamentul comun pentru securitatea regiunii Mării Negre, cooperarea în domeniul apărării și dezvoltarea de proiecte strategice în sectorul energetic, precum cele de la Cernavodă și Doicești.

În același spirit, prim-ministrul Ilie Bolojan a subliniat faptul că Ziua Independenței SUA nu este doar o celebrare a unui moment istoric, ci și un simbol al valorilor democratice împărtășite. Cuvintele sale – „Ziua Independenței nu este doar o celebrare a istoriei Statelor Unite, ci un simbol al valorilor democratice pe care le împărtășim cu toții” – exprimă foarte bine convingerea că relația cu SUA este bazată pe încredere, respect și obiective comune.

Premierul a evidențiat, de asemenea, că modelul american de curaj, muncă onestă și credință în libertate reprezintă o sursă de inspirație importantă pentru România, într-un moment definitoriu pentru viitorul său.

Pe pagina sa de Facebook, deputatul Petrețchi a mulțumit Ambasadei SUA pentru invitație și a reafirmat sprijinul său pentru consolidarea Parteneriatului Strategic dintre România și Statele Unite: „În calitate de parlamentar, reafirm sprijinul meu deplin pentru consolidarea Parteneriatului Strategic dintre România și Statele Unite, pe toate palierele: securitate, educație, economie, cultură și schimb interuman. La rândul său, Uniunea Ucrainenilor din România sprijină ferm acest parteneriat, care contribuie la stabilitatea și securitatea regiunii și susține valorile democratice comune”.

Sursa: www.uur.ro

Din sumar:

- ◆ Din agenda deputatului UUR ➤ pag. 2
- ◆ Cronica activității UUR ➤ pag. 4-7
- ◆ Concursul național „Istoria și tradițiile ucrainenilor din România” ➤ pag. 8
- ◆ Recunoaștere pentru excelența în educație, la Suceava ➤ pag. 9
- ◆ Ziua Învățătorului, marcată de Filiala Botoșani a UUR ➤ pag. 9
- ◆ Festivitatea de premiere a studenților ucraineni ai UBB Cluj-Napoca ➤ pag. 11
- ◆ Festivalul Folclorului Ucrainean din România ➤ pag. 12
- ◆ Eminescu în grafica mondială – expoziție organizată de UUR ➤ pag. 12-13
- ◆ Ziua Portului Tradițional, la Lunca la Tisa ➤ pag. 15
- ◆ • Sfântul Slăvit Proroc Ilie • Schimbarea la Față a Domnului ➤ pag. 16

DEMERSURI PENTRU REZOLVAREA PROBLEMELOR SEMNALATE DE CETĂȚENI

Deputatul Nicolae-Miroslav Petrețchi a adresat ministrului Educației și Cercetării, Daniel David, o întrebare scrisă cu privire la întârzierile repetate în decontarea cheltuielilor de navetă pentru cadrele didactice.

Sesizarea a venit în urma unor semnalări primite la cabinetul său parlamentar, în special din partea profesorilor de la Școala Gimnazială Brodina de Sus, județul Suceava, care nu și-au primit aceste sume din luna decembrie 2024, deși au depus la timp toate documentele justificative. Situații similare au fost semnalate și de cadre didactice de la unități de învățământ din alte localități.

Nicolae-Miroslav Petrețchi a subliniat că, potrivit Legii nr. 198/2023, autoritățile locale sunt obligate să aloce fonduri pentru decontarea navetei, finanțarea de bază fiind asigurată din bugetul de stat. Lipsa acestor plăți afectează direct motivația profesorilor, mai ales în zone rurale greu accesibile, unde naveta presupune drumuri dificile, inclusiv forestiere.

În scrisoarea sa, domnul Petrețchi a solicitat ministrului de resort o explicație privind cauza întârzierilor în decontarea plăților profesorilor și, de asemenea, măsurile concrete pe care intenționează să le adopte pentru a evita ca astfel de situații să devină o practică obișnuită și descurajatoare pentru cadrele didactice.

„Consider că asigurarea drepturilor legale ale profesorilor trebuie să fie o prioritate, în special în zonele vulnerabile, unde calitatea învățământului depinde direct de condițiile în care cadrele didactice își pot desfășura activitatea. Voi urmări cu atenție răspunsul ministrului și mă voi implica activ pentru ca aceste probleme să fie rezolvate în interesul elevilor și al comunităților locale”, a precizat Nicolae-Miroslav Petrețchi pe pagina sa de Facebook.

* * *

Într-o altă întrebare scrisă, adresată ministrului Daniel David, deputatul Nicolae-Miroslav Petrețchi a solicitat informații privind acțiunile întreprinse pentru prevenirea consumului de droguri în școli.

În contextul creșterii îngrijorătoare a consumului de substanțe interzise în rândul elevilor, inclusiv la vârste fragede, domnul Petrețchi a subliniat necesitatea unui răspuns coerent, ferm și imediat din partea tuturor instituțiilor cu responsabilități în domeniu.

Reprezentantul minorității ucrainene în Camera Deputaților a cerut detalii despre campaniile de prevenire desfășurate până acum, despre eventuale planuri de intensificare a activităților educaționale și despre măsurile concrete și durabile privind combaterea consumului și traficului de droguri în mediul școlar.

Într-un mesaj public, Nicolae-Miroslav Petrețchi a transmis că protejarea sănătății copiilor trebuie să devină o prioritate națională și și-a exprimat disponibilitatea de a sprijini orice inițiativă legislativă sau instituțională care contribuie la acest scop.

* * *

Deputatul Nicolae-Miroslav Petrețchi i-a adresat Ministrului Muncii, Petre-Florin Manole, o întrebare scrisă cu privire la efectele negative ale Legii nr. 360/2023, care, deși a fost elaborată pentru a elimina inechitățile din sistemul public de pensii, dezavantajează pensionarii care au lucrat în condiții speciale, precum foștii angajați din minerit și industria grea.

Conform actului normativ, perioadele lucrate în condiții periculoase nu sunt recunoscute integral, recalcularea pensiilor ducând în unele cazuri la scăderea veniturilor, iar indexările sunt aplicate doar la noile sume diminuate, ceea ce reduce puterea de cumpărare în timp.

Deputatul a atras atenția că persoanele afectate au contribuit semnificativ la economia României și sunt nedreptățite prin noua lege, solicitând măsuri reparatorii clare și angajându-se să urmărească situația și să sprijine drepturile pensionarilor afectați.

ACTIVITATE PARLAMENTARĂ

La invitația președintei Comisiei pentru afaceri europene a Camerei Deputaților, doamna Diana Stoica, Nicolae-Miroslav Petrețchi a participat, marți, 24 iunie, în calitate de președinte al Grupului parlamentar de prietenie cu Ucraina, la o întrevedere cu ambasadorul Ucrainei în România, E.S. Ihor Prokopchuk, desfășurată la Parlament.

În cadrul întrevederii, partea română a reafirmat sprijinul ferm al României pentru suveranitatea, independența și integritatea teritorială a Ucrainei și a subliniat că România rămâne un partener activ și solidar al Ucrainei, în fața agresiunii ruse. De asemenea, a fost evidențiată importanța aprofundării cooperării dintre România și Ucraina, inclusiv la nivel parlamentar, prin consolidarea dialogului între comisiile de specialitate și identificarea unor domenii concrete de colaborare, în care dialogul parlamentar să genereze progrese reale.

La întâlnirea de lucru, au participat, de asemenea, vicepreședinții Ovidiu Cîmpean, Mirela Furtună și Rozalia Biro, alături de doamnele deputate Corina Atanasiu, Dumitrița Albu și Mariana Vârgă, membre ale Comisiei pentru afaceri europene, precum și Mirela-Florența Matichescu, membră a Grupului parlamentar de prietenie cu Ucraina.

LEGISLAȚIE

În contextul accentuării alarmante a fenomenului dezinformării, care afectează grav sănătatea democrației, încrederea cetățenilor în instituțiile statului și coeziunea socială, deputatul Nicolae-Miroslav Petrețchi a depus recent o propunere legislativă pentru modificarea și completarea Legii Audiovizualului nr. 504/2002, cu scopul de a combate răspândirea știrilor false și de a contribui la o mai bună informare a cetățenilor României.

Inițiativa conține o serie de măsuri concrete de educare a publicului cu privire la pericolul știrilor false. Potrivit propunerii, articolul 17 al Legii urmează să fie completat, pentru a permite Consiliului Național al Audiovizualului (CNA) organizarea de campanii naționale de informare și educare media.

Acestea ar urma să fie difuzate prin intermediul posturilor de radio și televiziune, cu scopul de a ajuta cetățenii să identifice și să recunoască știrile false, precum și pentru a promova gândirea critică și verificarea informațiilor din mai multe surse, încurajând, totodată, folosirea surselor oficiale și a instituțiilor de presă responsabile.

Un nou capitol ar urma să reglementeze detaliile desfășurării acestor campanii, stabilind un echilibru între libertatea de exprimare și responsabili-

tatea socială a furnizorilor de servicii media audio-vizuale.

Gravitatea fenomenului este confirmată și de reacțiile instituționale deja existente: Ministerul Afacerilor Interne și Ministerul Apărării Naționale au derulat campanii proprii pentru combaterea dezinformării, în special în context pandemic, al războiului Federației Ruse împotriva Ucrainei sau în campania electorală.

La nivel european, rapoarte ale Comisiei Europene subliniază că dezinformarea afectează direct procesele democratice, împiedicând cetățenii să ia decizii informate. În România, știrile false au influențat semnificativ gestionarea crizelor recente, precum și atitudinile sociale și politice ale unei părți din populație.

Nicolae-Miroslav Petrețchi consideră că o societate informată este o societate puternică. „În lipsa unor campanii constante de educare media, publicul larg rămâne vulnerabil în fața manipulării. Prin această propunere, îmi doresc să oferim un cadru legal clar și eficient pentru promovarea informării corecte și protejarea interesului public. Inițiativa mea este aliniată recomandărilor instituțiilor europene și vine în sprijinul eforturilor statului român de a construi o cultură a responsabilității informaționale”, conchide reprezentantul ucrainenilor în Parlamentul României.

* * *

Deputații au adoptat miercuri, 18 iunie, proiectul de Lege privind modificarea și completarea Legii fondului funciar 18/1991, prin care deputatul Nicolae-Miroslav Petrețchi a propus prelungirea termenului în care deținătorii de terenuri sau moștenitorii acestora, care nu s-au înscris în cooperativă agricolă de producție, nu au predat sau nu li s-au preluat la stat terenurile prin acte translativ de proprietate, pot solicita emiterea unui titlu de proprietate.

În expunerea de motive, care a însoțit proiectul de act normativ, Nicolae-Miroslav Petrețchi a menționat că, în primăvara anului 2023, Parlamentul României a adoptat Legea nr. 123 pentru modificarea și completarea Legii fondului funciar nr. 18/1991, prin care a oferit șansa deținătorilor de terenuri sau moștenitorilor acestora, care nu s-au înscris în cooperativă agricolă de producție, nu au predat sau nu li s-au preluat la stat terenurile prin acte translativ de proprietate, să poată solicita, în anumite condiții, emiterea titlului de proprietate, având la dispoziție un termen de șase luni de la intrarea în vigoare a legii pentru a depune documentele necesare către primăria localității pe a cărei rază se află terenul. Însă, acest termen de șase luni a expirat pe 18 noiembrie 2023, iar, din cauza numărului mare de cereri depuse, a birocrației și a procedurii complicate de obținere a titlului de proprietate, mulți cetățeni nu au reușit să depună documentele necesare și, în final, au rămas fără documente care să le ateste proprietatea asupra terenurilor ce se supun Legii 123/2023. Având în vedere acest lucru, domnul Petrețchi a considerat oportună inițierea unei modificări legislative privind prelungirea termenului menționat.

Această problemă i-a fost semnalată, în timpul discuțiilor pe care le-a avut cu alegătorii, în cadrul campaniei „Cunoaște! Susține! Rezolvă!”, ce presupune documentare la fața locului în toate județele cu populație ucraineană. De prevederile actului normativ, adoptat azi de Camera Deputaților, vor beneficia zeci de mii de cetățeni români care se încadrează în prevederile noii legi.

Nicolae-Miroslav Petrețchi le mulțumește colegilor din Parlament, inclusiv membrilor Comisiei pentru agricultură și Comisiei juridice, pentru susținerea acestei inițiative și pentru cooperarea constructivă.

Observator

DIN ACTIVITATEA CONDUCERII UNIUNII UCRAINENILOR DIN ROMÂNIA

Președintele Uniunii Ucrainenilor din România, Nicolae-Miroslav Petrețchi a convocat, pentru data de 19.06.2025, la sediul central al UUR din municipiul București, situat în str. Radu Popescu, nr. 15, sector 1, ședința ordinară a Consiliului (Radei) UUR.

Lucrările ședinței au debutat cu analizarea activității desfășurate de angajați în perioada recentă, discuțiile concentrându-se pe evaluarea performanțelor individuale și colective, gradul de realizare a obiectivelor stabilite, precum și nivelul de implicare în proiectele aflate în derulare. Scopul acestei analize a fost identificarea punctelor forte și a aspectelor care necesită îmbunătățiri, în vederea fundamentării unor măsuri adecvate pentru optimizarea activității și creșterea performanței la nivel instituțional.

În continuare, departamentul administrativ a prezentat informările realizate de compartimentele resurse umane și contabilitate cu privire la situația financiar-contabilă pentru luna mai 2025 și rezultatele reieșite atât în urma analizei pe categorii a cheltuielilor efectuate la nivelul filialelor, al comisiilor de specialitate ale UUR, cât și din verificarea deconturilor transmise de președinții de filiale.

Ședința de lucru a continuat cu prezentarea și aprobarea devizelor estimative pentru acțiunile planificate a se desfășura în luna iulie a.c., care, în principal, s-au referit la organizarea și desfășurarea unor acțiuni specifice, și anume: „Campionatul județean de fotbal” – Filiala Arad; „Sărbătoarea satului Cîndești” – Filiala Botoșani; „Festivalul de cântece tradiționale Cervona Ruja Troiaka” – Filiala București; „Ziua Culturii Ucrainene” – Filiala Caraș-Severin; „Bucătăria ucraineană” – Filiala Caraș-Severin; „Sărbătoarea cântecului și dansului ucrainean” – Filiala Maramureș; „Promovarea meșteșugurilor de ieri și de astăzi – șezătoare ucraineană” – Filiala Maramureș; „Cupa de fotbal, etapa jude-

țeană” – Filiala Maramureș; „Tabăra de vară pentru copiii ucraineni din județul Satu Mare” – Filiala Satu Mare; „Școala de vară pentru elevii care studiază limba și literatura ucraineană” – Filiala Suceava; „Identitatea religioasă a ucrainenilor din Dărmănești” – Filiala Suceava; „Vizită de documentare religioasă a ucrainenilor din Milișăuți” – Filiala Suceava; „Vizită de documentare religioasă a ucrainenilor din municipiul Suceava” – Filiala Suceava; „Turneul de fotbal al tinerilor ucraineni” – Filiala Timiș; „Festivalul Ivan Galanici” – Filiala Timiș; „În-

tâlnire artistică ucraineană Ivan Kupala” – Filiala Tulcea; „Tabăra dedicată copiilor Exploratori” – în parteneriat cu Biserica Adventistă de Ziua a Șaptea. Toate devizele prezentate de filiale și de comisiile de specialitate au fost aprobate.

În continuarea lucrărilor, președintele UUR a prezentat referatele de necesitate pentru luna iulie 2025. Prin acestea, filialele și comisiile de specialitate ale Uniunii au solicitat alocarea de fonduri pentru: desfășurarea ședințelor de Comitet și par-

ticiparea la ședințele Consiliului UUR, plata cheltuielilor gospodărești, achiziția obiectelor de uz casnic și gospodăresc, de materiale consumabile, renovare sedii etc. În urma dezbaterilor, au fost aprobate toate referatele.

Au urmat, ca puncte distincte pe ordinea de zi, analizarea propunerilor editoriale pentru luna iulie a.c., fiind aprobată tipărirea următoarelor lucrări: „Între dragoste și moarte” – poem maramureșean (traducere din limba ucraineană de Stepan Christian David Traista); „Valorificarea metodelor interactive în înțelegerea textului la ciclul primar” (de Valentina-Larisa Petrețchi).

Tot în cadrul lucrărilor ședinței, a fost prezentată activitatea deputatului UUR, Nicolae-Miroslav Petrețchi, cu referire la mai multe inițiative legislative cu impact atât asupra comunității ucrainene, cât și asupra societății românești în ansamblul său. Printre acestea se numără și adoptarea proiectului de lege privind modificarea fondului funciar, precum și diverse întrebări și interpelări adresate în Parlament, vizând probleme de natură educațională, de infrastructură, sociale și culturale. De asemenea, a fost evidențiată desfășurarea unor întâlniri în cadrul comunităților ucrainene din întreaga țară, în vederea consultării directe cu cetățenii și identificării nevoilor locale, precum și participarea la întâlniri de lucru desfășurate pe teritoriul Ucrainei, inclusiv la Summitul Internațional al Orașelor și Regiunilor, organizat la Kiev.

Spre sfârșitul lucrărilor ședinței, au fost analizate și dezbătute diverse probleme organizatorice privind desfășurarea activității Uniunii Ucrainenilor din România, printre care s-au numărat: invitația de a participa la sesiunea de discuții „Depășirea zgomotului: conducerea Europei pentru Ucraina” și invitația de a participa la Summitul Global al Ucrainenilor, organizat de Congresul Mondial al Ucrainenilor.

La încheierea ședinței, Consiliul Uniunii a adoptat hotărâri pentru fiecare dintre problemele și măsurile analizate și aprobate, acestea fiind semnate de toți membrii Radei.

Următoarea ședință de lucru a Consiliului va avea loc la o dată și într-o locație care vor fi comunicate în timp util filialelor.

Consiliul Uniunii Ucrainenilor din România

Limba ucraineană prinde viață în sala de clasă

La data de 16 iunie 2025, Organizația locală Ruscova a Uniunii Ucrainenilor din România, județul Maramureș, în parteneriat cu Școala Gimnazială Nr. 1 din Ruscova, a lansat o nouă serie de activități cultural-educative dedicate copiilor, printr-un eveniment interactiv organizat împreună cu elevii clasei pregătitoare.

Activitatea a început cu lectura poveștii „Ridichea uriașă”, prezentată în limba ucraineană cu pasiune și implicare de către doamna învățătoare Simona Bumber, căreia i s-a alăturat, împreună cu copiii de grădiniță, și doamna educatoare Ana Botiz. Povestea, binecunoscută pentru mesajul său despre cooperare și ajutor reciproc, a captat atenția copiilor prin simplitatea narativă și farmecul personajelor.

Copiii au fost implicați apoi într-o serie de sarcini creative: au completat fișe de lucru tematice, menite să le dezvolte vocabularul și să le fixeze înțelesul poveștii într-un mod jucăuș și interactiv. Clasa a fost transformată într-un spațiu plin de culoare, decorat cu ilustrații inspirate din poveste, care au ajutat la recrearea universului narativ.

Pentru a stimula învățarea multisenzorială, copiii au urmărit și varianta video a poveștii în limba

ucraineană, beneficiind astfel de o metodă modernă, care combină sunetul, imaginea și cuvântul scris. La final, fiecare copil a primit o mică surpriză oferită de organizație, menită să le aducă zâmbete și amintiri frumoase din această experiență.

Aceste activități fac parte dintr-un demers mai amplu, prin care Uniunea Ucrainenilor din România își propune să sprijine învățarea limbii ucrainene într-un mod natural, plăcut și eficient, bazat pe joc, poveste, imagini și interacțiune. Copiii sunt viitorul unei comunități, iar prin educație și cultură, identitatea se păstrează vie și puternică.

Sursa: www.uur.ro

CRONICA ACTIVITĂȚII UUR

Elevii ucraineni din Lugoj, ocazie de a interacționa cu mari sportivi ucraineni

Liceenii de la secția de limba ucraineană a Liceului „Iulia Hasdeu” din Lugoj au avut ocazia de a interacționa cu medaliați olimpici, campioni și sportivi de renume internațional din Ucraina.

Un eveniment online deosebit, cu tema „Olimpicii inspiră – copiii își conturează viitorul”, a reunit, pe 27 mai, elevi din România, Ucraina și Spania, care au intrat într-un dialog inspirațional cu adevărați campioni.

Participanții au avut ocazia de a interacționa cu sportivi medaliați în competiții internaționale, care au împărtășit cu generozitate din experiența lor și au oferit tinerilor motivație, exemple de perseverență și încurajare în conturarea propriului drum spre succes.

Printre invitații speciali, s-au numărat: campioana olimpică la handball Olga Zubarieva, campioana olimpică la scrimă Yana Shemyakina, campionul european la atletism și participant la JO Oleh Doroshchuk, medaliați cu argint la canotaj academic, Olena Teryoshyna și Nina Umanets, care este și președinta Asociației Olimpicienilor din Ucraina, precum și Pavlo Tymoshenko, medaliat cu argint la pentatlon modern, și Iryna Yanovych, medaliată cu bronz la ciclism.

Alături de tinerii lugojeni, au participat la această întâlnire online și cadre didactice: prof. Maria Szabo Condrei, inspector școlar pentru limba ucraineană, care este și președinta Filialei Timiș a UUR, prof. Violeta Manzur și prof. Anda Lungu-Ursulescu, directoarea Liceului Teoretic „Iulia Hasdeu” din Lugoj.

Cu acest prilej, prof. Maria Szabo-Condrei a prezentat liceul și, în mod deosebit, secția de limba ucraineană. Doamna Condrei a subliniat faptul că rezultatele foarte bune obținute de elevi la olimpiade și concursuri extracurriculare se datorează și sprijinului constant acordat de Uniunea Ucrainenilor din România. Prin astfel de evenimente, UUR își reafirmă angajamentul nu doar față de educația tinerilor, ci și față de promovarea sportului în comunitate. Uniunea sprijină inițiativele sportive locale, prin acordarea de burse, finanțarea echipelor școlare și organizarea de competiții interculturale, pentru ca tinerii ucraineni să aibă acces la activități care să le dezvolte atât mintea, cât și trupul.

Evenimentul a fost organizat cu sprijinul Comitetului Național Olimpic al Ucrainei, Asociației Olimpicienilor din Ucraina, Academiei Olimpice a Ucrainei, Comisiei CNO Ucraina „Ucrainenii de peste hotare”, Asociației Ucrainene „Djerelo” din Barcelona și Departamentului regional Kirovohrad al CNO Ucraina.

Filiala UUR Timiș, la cea de-a XV-a ediție a Festivalului Etniilor

Filiala UUR Timiș a participat și anul acesta la tradiționalul „Festival al Etniilor”, care aduce în prim-plan diversitatea comunităților etnice din județul Timiș și celebrează, prin muzică, dans și port popular, bogăția multiculturală a regiunii de vest a României. Evenimentul s-a desfășurat în Piața Unirii și în Piața Libertății, unde au fost amplasate două scene mari, și a reunit 12 formații artistice, care au reprezentat minoritățile ucraineană, maghiară,

germană, sârbă, romă, slovacă, bulgară, evreiască și macedoneană.

Festivalul a început la 1 iunie, cu o horă multi-etnică, într-un gest simbolic al unității prin diversitate. A urmat parada ansamblurilor artistice, iar apoi iubitorii jocului bănățean s-au alăturat atelierului „Hai la joc!”, organizat de ansamblul de dansuri „Bujorii Banatului” din Timișoara.

Uniunea Ucrainenilor din România a fost reprezentată de președinta Filialei UUR Timiș, prof. Maria Szabo Condrei, prim-vicepreședinta Mihaela Bumbuc, Liliana Țimbota și Noomi Kifa.

„Am avut deosebita onoare de a participa la Festivalul Etniilor, un eveniment organizat în colaborare cu Consiliul Județean Timiș și Casa de Cultură și Arte, care celebrează diversitatea culturală și contribuția fiecărei comunități la patrimoniul nostru comun. Anul acesta, Filiala Timiș a Uniunii Ucrainenilor din România a fost reprezentată de ansamblul de dansuri „Sânziene Bănățene” din Giarmata, coordonat de Veronica Kretten, și „Trio Hrin” din Remetea Mică. Prin muzică și dans, ei au adus pe scenă autenticitatea și frumusețea tradițiilor noastre. Acest festival este o dovadă clară că etniile nu sunt doar păstrătoare ale unui patrimoniu cultural valoros, ci și actori activi în dezvoltarea socială și economică a județului Timiș. Comunitatea ucraineană contribuie la solidaritate, dialog, interculturalitate și la menținerea unui climat de respect reciproc, esențial pentru o societate modernă și echilibrată”, a subliniat prof. Maria Szabo Condrei.

Pe scena amplasată în Piața Unirii din Timișoara, au evoluat: grupul vocal „Shalom” al comunității evreilor, fanfara „Nadlačanka” a slovacilor, formația

de tineret a ansamblului profesionist „Banatul”, ansamblul de dansuri maghiare „Bokréta”, ansamblul „Slavijak” al Uniunii Bulgarilor din Banat și ansamblul folcloric al Uniunii Sârbilor.

Programul artistic a reliefat importanța etniilor bănățene în păstrarea și îmbogățirea patrimoniului cultural al zonei.

Uniunea Ucrainenilor din România și-a demonstrat sprijinul pentru ansamblurile artistice, contribuind la conservarea tradițiilor ucrainene și la promovarea solidarității interetnice în acest colț de țară.

„Obiceiuri păstorești de primăvară la ucraineni”, la Bistra

Filiala Maramureș a Uniunii Ucrainenilor din România (UUR) a organizat, la 1 iunie a.c., în comuna Bistra, evenimentul cultural „Obiceiuri păstorești de primăvară la ucraineni”, dedicat promovării și valorificării tradițiilor locale ale comunității ucrainene.

Evenimentul a început cu o primire tradițională a invitaților de către copiii din localitate, cu pâine și sare, simboluri ale ospitalității. Aceștia au interpretat, de asemenea, cântecul tradițional „Зеленее жито, зелене”, marcând simbolic începutul primăverii.

În deschiderea oficială a evenimentului, președintele Filialei Maramureș a UUR, Miroslav-Nicolae Petrețchi, a susținut un discurs în care a subliniat importanța păstrării și promovării tradițiilor ucrainene, evidențiind rolul comunității locale în conser-

varea patrimoniului cultural. Alături de acesta s-a aflat Mariana-Lucia Nan, președinta Organizației locale UUR Bistra. Momentul inaugural a fost marcat de o rugăciune de binecuvântare rostită de Iura Neamciuc, cantorul bisericii ortodoxe ucrainene din Bistra.

La eveniment, au fost prezenți și reprezentanți ai conducerii UUR: Vasile Pasenciuc – prim-vicepreședinte, Ioan Recalo – vicepreședinte, Mirela Ciucur – președinta Uniunii Femeilor Ucrainene din România.

În cadrul evenimentului, președinta organizației locale UUR Valea Vișeuului, Maria Păpariga, a vorbit despre semnificația și particularitățile obiceiurilor păstorești de primăvară la ucrainenii din comuna Bistra, oferind publicului o perspectivă valoroasă asupra spiritualității și tradițiilor locale. Despre tradițiile păstorești din Bistra au vorbit, de asemenea, Gheorghe Albiciuc și Nicolae Grijac.

Programul artistic organizat în cadrul evenimentului a reunit o serie de interpreți și grupuri din România și Ucraina, printre care un grup de copii de la Școala Gimnazială Bistra, tânăra interpretă Simina Colopelnic, grupul „Glasul Muntelui” din Poienile de sub Munte, grupul „Crasnianocica” din Crasna Vișeuului, un ansamblu de artiste din Ujgorod (Ucraina), Gabriela Manea-Bilici, Mihaela Miculaiciuc din partea UUR Ruscova, precum și grupul „Tinerii Huțuli” din Valea Vișeuului.

Evenimentul s-a bucurat de o participare numeroasă și se subsumează eforturilor de păstrare a identității culturale ucrainene în Maramureș, consolidând legăturile dintre comunitățile locale și promovând patrimoniul imaterial al zonei.

Lecție de multiculturalism și tradiții, la Școala Gimnazială nr. 20 din Timișoara

Miercuri, 4 iunie, la Școala Gimnazială nr. 20 din cadrul Liceului Tehnologic „Electrotimiș”, s-a desfășurat evenimentul intitulat „Copiii noștri, copiii Europei”, care a creionat multiculturalismul văzut prin ochii micilor cetățeni europeni. O continuare a „Festivalului Etniilor” din Timișoara, în cadrul căruia minoritățile din județul Timiș au celebrat diversitatea prin dansuri, muzică și port popular, evenimentul și-a propus să ducă mai departe în școli spiritul multicultural al regiunii, prin inițiative educaționale care îmbină valorile europene tradiționale cu respectul față de dascăli.

Aflat la cea de-a 12-a ediție, festivitatea cunoscută în trecut sub denumirea „Micul cetățean european” a fost reluată după o pauză impusă de pandemie. Ediția din acest an a fost marcată de entuziasmul elevilor din ciclul primar, care au înfățișat cu mândrie următoarele țări: România, Ucraina, Spania, Turcia, Germania, Austria, Ungaria, Olanda, Franța, Irlanda, Grecia și Italia.

Elevii de clasa a II-a au reprezentat Ucraina, punând accent nu doar pe portul tradițional, ci și pe limbă. Aceștia au învățat să salute în ucraineană și să spună expresii precum „я вас люблю” („vă iubesc”) sau „ми учні другого класу” („noi suntem elevii clasei a doua”). Activitatea a fost o lecție vie

(Continuare la pagina 5)

CRONICA ACTIVITĂȚII UUR

(Urmare de la pagina 4)

despre toleranță și deschidere către ceilalți – valori esențiale în formarea viitorilor cetățeni europeni.

Un element deosebit de apreciat al evenimentului l-a constituit participarea activă a părinților, în special a mamelor, care au contribuit cu preparate tradiționale ucrainene pregătite cu grijă: перог (colțunași), деруни (clătite de cartofi), голубці (sarmale), буряковий борщ (borș de sfeclă roșie) și пампушки (gogoși cu usturoi). Aceste delicii au completat tabloul cultural și au oferit celor prezenți o incursiune autentică în gastronomia ucraineană.

Evenimentul a fost dedicat și Zilei Învățătorului, sărbătorită anual în preajma datei de 5 iunie, oferind un moment de recunoștință față de cei care, cu răbdare și pasiune, modelează generațiile viitoare. Sub îndrumarea doamnelor învățătoare, elevii au pregătit momente artistice pline de culoare, cântec, dans și bucurie, într-o atmosferă de sărbătoare autentică.

Prin participarea activă pe parcursul întregului Festival al Etniilor – în spațiul public urban și în mediul școlar – Filiala Timiș a Uniunii Ucrainenilor din România își reafirmă angajamentul față de promovarea identității culturale, educației și sprijinirea inițiativelor care construiesc punți între generații și etnii.

Ateliere meșteșugărești organizate pentru copiii din Valea Vișeuului

În ziua de 5 iunie 2025, s-a desfășurat la sediul Organizației locale UUR Valea Vișeuului evenimentul intitulat „Ateliere meșteșugărești pentru copii – o incursiune în tradiția vie”. Evenimentul, organizat de către doamna Maricica Șorban și domnul Ștefan Vasile Oprișan, angajați din cadrul organizației locale UUR, s-a desfășurat într-un decor rustic, încărcat de farmecul autenticității și al spiritului tradițional.

Au avut loc două ateliere meșteșugărești, menite să trezească respectul pentru valorile culturale și meșteșugurile strămoșești, în care atmosfera a fost una caldă, de familie, cu miros de lemn proaspăt și textura cânepii lucrate manual, care au contribuit la crearea unui spațiu viu, unde timpul părea să curgă altfel – mai lent, mai profund, mai cu rost.

Atelierul băieților a avut loc sub îndrumarea atentă a domnului Oprișan, unde cei zece băieți participanți au pătruns în tainele prelucrării lemnului cu unelte tradiționale, o artă a răbdării și priceperii. Atelierul a debutat cu o scurtă prezentare a uneltelor folosite, precum fierăștrăul, rindeaua, vinclul și bolobocul. Activitatea practică a presupus realizarea unor obiecte funcționale, precum cozi pentru unelte gospodărești – topor, ciocan, greblă – fiecare bucată de lemn fiind transformată prin muncă și grijă în ceva util.

Participanții au fost încurajați să lucreze în echipă, să-și împărtășească ideile și să își imagineze propriile proiecte. Rezultatul acestei libertăți creative a fost confecționarea unor obiecte ingenioase, printre care un scaun simplu din lemn, robust și frumos proporționat, care a atras admirația tuturor participanților. Prin această experiență, copiii au

învățat nu doar despre meșteșug, ci și despre perseverență, responsabilitate și valoarea muncii făcute cu propriile mâini.

În paralel, atelierul fetelor a fost susținut de doamna Șorban, iar cele zece fete participante au fost introduse cu multă grijă și sensibilitate în universul delicat al cânepii. Doamna Șorban împărtășește o dragoste profundă pentru tradițiile textile și are un talent remarcabil în transmiterea lor. Atelierul a început cu o scurtă incursiune în istoria cânepii, ca plantă cultivată de secole în gospodăriile românești și ucrainene, folosită pentru confecționarea hainelor, a pânzei de casă și a diverselor obiecte decorative.

Participantele au învățat tehnici de împletire și tors ale firelor de cânepă, au confecționat mileuri cu modele inspirate din tradițiile ucrainene și au lucrat la broderii minuțioase, destinate cămășilor populare. Fiecare dintre ele a reușit să creeze ciucuri decorativi pentru ii, învățând semnificația simbolurilor tradiționale cusute în fir roșu și negru. Activitatea a fost nu doar o lecție de îndemânare, ci și una de răbdare, meticulozitate și conexiune profundă cu identitatea culturală.

Cele două ateliere au oferit copiilor mai mult decât niște cunoștințe tehnice – le-au oferit o experiență de viață. Într-o lume în care digitalizarea domină tot mai mult timpul liber al copiilor, aceste ateliere au adus o gură de aer proaspăt: contactul cu materialele naturale, cu tehnici transmise din generație în generație și cu povestea fiecărui obiect făcut de mână.

În final, s-a conturat o atmosferă de bucurie autentică, în care mândria de a fi creat ceva cu propriile mâini a fost vizibilă în ochii fiecărui copil. Atelierele au contribuit astfel nu doar la păstrarea vie a meșteșugurilor populare, ci și la dezvoltarea creativității, a încrederii în sine și la întărirea legăturii cu valorile culturale moștenite.

Evenimentul de la Valea Vișeuului, organizat cu sprijinul UUR, și-a propus să aducă mai aproape de copii universul meșteșugurilor tradiționale, oferindu-le ocazia de a deprinde abilități practice, de a-și stimula creativitatea și de a învăța să lucreze împreună, într-un cadru autentic și educativ.

Clubul de lectură în limba ucraineană – educație cu suflet pentru cei mici

În data de 6 iunie 2025, la sediul Organizației locale Repedea a Uniunii Ucrainenilor din România, județul Maramureș, s-au desfășurat o serie de activități educative și creative dedicate copiilor din comunitatea locală. Evenimentul s-a desfășurat sub forma unui Club de lectură axat pe povești în limba ucraineană, având drept scop promovarea limbii materne, dezvoltarea imaginației și încurajarea lecturii în rândul celor mici.

Activitățile au fost gândite astfel încât să le stimuleze curiozitatea, creativitatea și să le ofere oportunitatea de a-și exersa abilitățile lingvistice într-un mod natural și plăcut. Copiii au răspuns cu entuziasm invitației și au participat activ, dovedind interes și bucurie în descoperirea universului poveștilor în limba ucraineană. Atmosfera a fost una

veselă și motivantă, marcând o zi deosebită pentru toți cei prezenți.

La final, toți copiii au fost recompensați cu gustări delicioase și diplome de participare, ca semn de apreciere pentru implicarea și contribuția lor la reușita activităților.

Organizarea acestui eveniment a fost posibilă datorită sprijinului necondiționat al cadrelor didactice din comunitate și al domnului președinte Ioan Recalo. Mulțumiri speciale adresăm doamnelor învățătoare Ileana Ștecka și Ana Csinar, precum și doamnei directoare Persida Kucsicsa, pentru punerea la dispoziție a microbuzului școlar, care a asigurat transportul copiilor la locația evenimentului în condiții de siguranță și confort.

Prin astfel de inițiative, Uniunea Ucrainenilor din România rămâne fidelă misiunii sale de a promova și susține valorile culturale și lingvistice ale comunității ucrainene, sub forma unor activități educative adresate tinerei generații.

Tinerii ucraineni din Lugoj, redescoperind tradițiile strămoșești

Tradițiile, cântecele și portul popular ucrainean au prins din nou viață la Lugoj, în cadrul unui eveniment cultural ce i-a adus împreună pe tinerii dornici să-și redescopere rădăcinile ucrainene. Cu acest prilej, la sediul Organizației locale a Uniunii Ucrainenilor din România – Lugoj, pe 16 iunie, a avut loc cea de-a doua activitate inițiată și coordonată de prof. Gabriel Bilan, referent cultural al Filialei Timiș a UUR. În cadrul acesteia, au fost implicați elevii secției de limba ucraineană de la Liceul Teoretic „Iulia Hasdeu”, profesori și membri marcanți ai comunității locale.

Tinerii din grupul „Moloda Nadiya” au susținut un recital artistic, interpretând cântece tradiționale ucrainene. Ulterior, atmosfera s-a destins printr-o sesiune de karaoke, în care participanții au dat frâu liber bucuriei și creativității.

Un moment emoționant l-a constituit intervenția doamnei Ana Bereghi, care le-a împărtășit elevilor amintiri din perioada în care a fost coordonatoarea ansamblului de dansuri „Zelenyi Barvinok”, precum și despre activitatea ansamblului coral „Șovkova Trava”, condus de Savana Albiciuc. Totodată, doamna Bereghi a subliniat cât de important este ca oamenii să își iubească prezentul și să își prețuiască trecutul. „Este o onoare, în viața noastră, să putem scrie despre propria etnie – iar acest lucru devine firesc, atunci când ne iubim limba maternă și ne respectăm originile strămoșești”, a afirmat Ana Bereghi.

Elevii prezenți la activitate s-au declarat încântați de atmosfera caldă și autentică a evenimentului,

(Continuare la pagina 6)

CRONICA ACTIVITĂȚII UUR

(Urmare de la pagina 5)

conștientizând importanța păstrării și transmiterii tradițiilor, portului popular și a cântecelor ucrainene.

Această activitate nu ar fi fost posibilă fără sprijinul constant oferit de Uniunea Ucrainenilor din România, care joacă un rol esențial în susținerea tinerilor ucraineni prin inițiative educaționale, culturale și artistice. Prin proiectele sale, UUR contribuie activ la păstrarea limbii materne, a obiceiurilor și a patrimoniului spiritual, încurajând tinerii să își asume identitatea etnică și să o promoveze în mod creativ.

Acțiunea de la Lugoj a reprezentat o punte între generații și un impuls pentru tânăra generație, care și-a exprimat dorința de a continua aceste inițiative. Unii dintre aceștia au propus realizarea unei filmări cu o interpretare muzicală, pe care să o posteze pe rețelele sociale, contribuind astfel la promovarea folclorului ucrainean în rândul celor de vârsta lor.

Evenimentul organizat la Lugoj a demonstrat, încă o dată, că trecutul cultural al comunității ucrainene poate deveni o sursă de inspirație pentru prezent și o temelie solidă pentru viitor, cu sprijinul unei organizații care rămâne fidelă misiunii sale: aceea de a susține cultura, educația și identitatea ucraineană în România.

Filiala UUR Timiș – ambasador cultural la „Zilele Culturii Ucrainene – Kalena”, Serbia

La data de 7 iunie 2025, în localitatea Verbas, Serbia, a avut loc evenimentul intitulat „Zilele Culturii Ucrainene – Kalena”, dedicat promovării și celebrării patrimoniului cultural ucrainean în afara granițelor. Manifestarea a reunit reprezentanți ai comunităților ucrainene din mai multe regiuni, devenind un prilej de reafirmare a identității naționale prin muzică, dans și tradiții autentice.

Filiala Timiș a Uniunii Ucrainenilor din România a fost onorată să participe la acest eveniment cu două formații artistice, care au adus pe scenă specificul zonei Banatului: Ansamblul de dansuri „Sânziene Bănățene” din Giarmata, coordonat de Veronica Kretten, și grupul vocal-instrumental „Trio Hrin” din Remetea Mică. Cele două formații au oferit publicului un program artistic vibrant, în care tradițiile muzicale și coregrafice ale comunității ucrainene din Banat au fost puse în valoare prin costume autentice, dansuri specifice și interpretări vocale emoționante.

Evenimentul a adus împreună și alte formații reprezentative pentru comunitățile ucrainene din regiune: Ansamblul coral „Ivan Franko” din Ungaria, Grupul „Ivan Seniuk” din Serbia, Grupul „Kolomeika” din Serbia și Grupul „Kalena”, gazda manifestării.

Prin această participare, Filiala Timiș a UUR își continuă misiunea de a susține și promova valorile culturale ucrainene, consolidând legăturile dintre comunitățile din diaspora și reafirmând rolul artei populare în păstrarea identității etnice.

„Zilele Culturii Ucrainene – Kalena” reprezintă nu doar o sărbătoare a tradițiilor, ci și un exemplu de solidaritate culturală între popoare, în spiritul respectului și al diversității.

UUR, gazda unui grup de elevi olimpici din Ucraina

Uniunea Ucrainenilor din România a găzduit, recent, un grup de elevi olimpici din Ucraina, care au participat la concursul internațional de proiecte informatice pentru elevii de gimnaziu și liceu, INFOMatrix. Finala mondială din acest an a respectivei competiții s-a desfășurat în perioada 22-25 mai la București.

Cu această ocazie, elevii din regiunile Kiev, Odesa, Harkiv, Lviv și Volyn au vizitat sediul central al Uniunii Ucrainenilor din România, unde au stat de vorbă cu doamna Irina Moisei, redactor-șef al revistei „Naș Holoș”, și cu domnul Roman Petrașuc, redactor al ziarului „Vilne Slovo”. Cei doi jurnaliști le-au prezentat invitațiilor activitatea editorială din cadrul UUR, dar și aspecte generale, precum eforturile de apărare a drepturilor privind exprimarea și promovarea identității etnice, lingvistice, culturale și religioase a ucrainenilor din România.

Olimpicii ucraineni au fost impresionați atât de deschiderea și ospitalitatea gazdelor, cât și de eforturile constante ale UUR în sprijinirea comunității ucrainene.

Vizita s-a încheiat cu un schimb de impresii și cadouri simbolice, iar oaspeții au transmis mulțumiri pentru sprijinul acordat și pentru oportunitatea de a înțelege mai bine modul în care comunitatea ucraineană este susținută în România. Atmosfera a fost una caldă și prietenoasă, întărind legăturile dintre tinerii ucraineni și reprezentanții comunității ucrainene din România.

Este pentru a doua oară când elevi ucraineni, participanți la INFOMatrix, vizitează sediul UUR din București, ceea ce dovedește interesul și deschiderea față de activitatea Uniunii. UUR și-a exprimat bucuria și aprecierea pentru colaborarea cu tinerii pasionați de informatică și de valorile culturale comune. Ei sunt așteptați cu drag și cu alte ocazii, în cadrul unor întâlniri de suflet care contribuie la consolidarea legăturilor dintre comunitățile noastre.

UUR adresează sincere felicitări tuturor celor premiați pentru performanța obținută – 14 medalii: 2 de platină, 2 de aur, 5 de argint și 5 de bronz. Felicitări și celorlalți participanți din Ucraina pentru reușita de a ajunge în etapa finală a INFOMatrix 2025!

Cupa Tinerilor Ucraineni – Împreună, prin fotbal, în Uniunea Europeană

În perioada 12–13 iunie, la Crasna Vișeuului, s-a desfășurat „Cupa Tinerilor Ucraineni – Împreună, prin fotbal, în Uniunea Europeană”, un turneu de fotbal dedicat copiilor și tinerilor din comunitatea ucraineană. Evenimentul a fost organizat de Uniunea Tineretului Ucrainean din România (UTUR), în parteneriat cu Școala Gimnazială Crasna Vișeuului și cu sprijinul Organizației locale a UUR Crasna Vișeuului. Competiția a reunit echipe de tineri fotbaliști de la două categorii de vârstă: sub 14 ani (U14) și sub 10 ani (U10).

Timp de două zile, tinerii fotbaliști, care au reprezentat școlile gimnaziale din localitățile ucrainene ale județului Maramureș, s-au întrecut într-un spirit de prietenie și fair-play, demonstrând pasiune

pentru sport și respect reciproc. Meciurile au fost antrenante, iar comunitatea locală i-a susținut cu entuziasm pe mici jucători pe parcursul competiției.

Categoria U14 – Rezultate finale:

- Locul I: Poienile de sub Munte;
- Locul II: Crasna Vișeuului (Centru);
- Locul III: Crasna Vișeuului (Structura Maidan);
- Locul IV: Valea Vișeuului;
- Locul V: Bistra;

Categoria U10 – Rezultate finale:

- Locul I: Repedea;
- Locul II: Rona de Sus;
- Locul III: Crasna Vișeuului;
- Locul IV: Repedea 2.

În cadrul evenimentului, au luat cuvântul președintele UTUR, Alexandru Mocernac, vicepreședintele UUR, Ioan Recalo, directorul Școlii Gimnaziale Crasna Vișeuului, dna Viorica Petrovai, și președintele Organizației locale Crasna Vișeuului a UUR, Gheorghe Mocernac.

Felicitări tuturor copiilor participanți pentru dăruirea și spiritul de fair-play de care au dat dovadă! Fiecare jucător a contribuit la realizarea unei atmosfere pline de entuziasm și respect, arătând că fotbalul unește cu adevărat comunitățile.

Împreună, prin fotbal, construim punți între comunități și încurajăm integrarea tinerei generații în marea familie a Uniunii Europene.

Dobrogea multietnică – Sărbătoare a gusturilor și tradițiilor, la Vișina

La 14 iunie 2025, în localitatea Vișina, județul Tulcea, s-a desfășurat a II-a ediție a manifestării culturale „Gastronomia multietnică dobrogeană”. Evenimentul a fost organizat de Muzeul de Artă Populară Constanța, cu sprijinul financiar al Consiliului Județean Constanța și în parteneriat cu Gospodăria Tradițională „Suvenir din Dobrogea”. Proiectul urmărește promovarea diversității etnice, valorificarea specificității gastronomice a comunităților dobrogene și transmiterea acestui patrimoniu cultural către tinerele generații.

Filiala Tulcea a Uniunii Ucrainenilor din România a răspuns invitației de a participa la manifestare. Astfel, gospodine din cadrul organizației locale Tulcea, membre ale grupului vocal fondator „Zadunaiska Sici” — Ștefana Calenic, Maria Efimov, Mirela Munteanu, Creița Pînzaru, Fîruța Sidorencu, Florica Sidorencu, Olga Siminivski și Frusina Trifanov — au pregătit preparate tradiționale specifice comunității ucrainene nord-dobroge. Aceste mâncăruri-eta-

(Continuare la pagina 7)

CRONICA ACTIVITĂȚII UUR

(Urmare de la pagina 6)

Ion au fost prezentate publicului, subliniindu-se importanța lor în contextul sărbătorilor și al vieții cotidiene. Manifestarea multiculturală a pus în evidență, de asemenea, și alte elemente ale patrimoniului cultural imaterial, precum meșteșugurile tradiționale, folclorul muzical și coregrafic.

La eveniment, au participat mai multe comunități etnice și etno-culturale din Dobrogea: românii, aromânii din comuna Baia, meglenoromânii din Cerna, bulgarii din Vișina, tătarii din Tulcea, rușii lipoveni din Jurilovca și ucrainenii din Tulcea.

Zilele Tradițiilor Culinare Slovace – punți culturale între comunități

La invitația domnului Andrei Zvaleni, președintele organizației locale Boinești a Uniunii Democrate a Slovaciilor din România, președinta Uniunii Femeilor Ucrainene din România, doamna Mirela Ciucur, și secretara organizației locale Ruscova a Uniunii Ucrainenilor din România, doamna Ana Corjuc, au participat la evenimentul cultural „Zilele Tradițiilor Culinare ale Slovaciilor din Țara Oașului”, desfășurat în ziua de 14 iunie 2025, în localitatea Negrești-Oaș.

Evenimentul a reunit oaspeți de seamă, printre care oficialități din localitatea Janovce (Slovacia), reprezentanți ai Consiliului Județean Satu Mare, președinți ai filialelor și organizațiilor locale ale Uniunii Democrate a Slovaciilor din România, reprezentanți ai autorităților locale din comuna Bixad, precum și membri ai comunității slovace.

Acțiunea a debutat cu câteva cuvinte despre importanța păstrării și promovării tradițiilor slovace, urmate de o incursiune în istoria comunităților slovace din Boinești și Huta Certeze. Atmosfera a fost animată de cântece și dansuri tradiționale, iar, la final, toți participanții s-au bucurat de preparatele gustoase ale bucătăriei slovace, pregătite cu mult suflet.

Participarea la acest eveniment a fost o ocazie frumoasă de a descoperi tradițiile culinare și culturale ale comunității slovace și de a împărtăși, alături de ceilalți invitați, bucuria păstrării identității culturale în cadrul diversității etnice din România.

130 de ani de la nașterea poetului ucrainean Maksym Rylskyi, la Cluj-Napoca

Consacrându-și viața literaturii ucrainene mai bine de o jumătate de veac, Maksym Rylskyi (1895-1964) a lăsat posterității o moștenire literară bogată și variată, care s-a născut pe fondul literaturii clasice și al folclorului ucrainean.

Filiala Cluj a Uniunii Ucrainenilor din România, în colaborare cu specializarea Limba și literatura ucraineană din cadrul Facultății de Litere a Universității „Babeș-Bolyai”, l-a celebrat, în ziua de 14 iunie a.c., pe Maksym Tadeiovyci Rylskyi cu ocazia a 130 de ani de la nașterea poetului ucrainean, printr-o acțiune cultural-științifică la care au luat parte cadre didactice universitare, studenți, oaspeți din Ucraina și simpatizanți ai limbii și culturii ucrainene.

În debutul manifestării, președintele Filialei, conf. univ. dr. Ioan Herbil, a subliniat importanța

organizării unor astfel de evenimente pentru comunitatea ucraineană, și nu numai, prin care este reafirmată bogăția culturală și lingvistică a poporului ucrainean, aducându-i în atenția publicului, din nou și din nou, pe cei care au contribuit neobosit la clădirea identității conștiinței naționale ucrainene.

Prima comunicare cu titlul „Maksym Rylskyi – între dăruire și constrângere” a fost prezentată de către Andreea Țudic din anul III de la specializarea UC-RO, prin care au fost relevate aspecte importante ale parcursului personal și profesional al poetului omagiat. Cea de-a doua comunicare a fost susținută de către Anastasia Fedurean din anul II de la specializarea UC-JA, «Максим Рильський – класик української літератури ХХ-ого ст.» („Maksym Rylskyi – clasic al literaturii ucrainene a secolului al XX-lea”), autoarea construindu-și discursul pe argumentarea direcției neoclasice a creației poetului ucrainean.

A urmat vizionarea unui documentar despre M. Rylskyi din seria «Гра долі».

Cea de-a treia comunicare i-a aparținut Mihaelei Herbil, lector univ. dr. al specializării Limba și literatura ucraineană, intitulată «Особливості лірики Максима Рильського» („Particularități ale liricii lui Maksym Rylskyi”), în care au fost vizate principalele teme și motive ale moștenirii sale poetice.

Acțiunea dedicată lui Maksym Rylskyi a fost încununată printr-un recital de poezie din lirica poetului, pregătit de către Olha Senyshyn, jurnalist și redactor al revistei «Дзвоник», care le-a implicat pe câteva dintre participantele fidele din Ucraina în realizarea acestui moment poetic.

Ziua Cămășii Ucrainene, la Satu Mare

Peste 150 de participanți au celebrat cultura ucraineană la Muzeul de Artă din Satu Mare, în cadrul celei de-a VIII-a ediții a Zilei Cămășii Ucrainene. Evenimentul a avut loc duminică, 15 iunie 2025, și a reunit oficiali din România și Ucraina, reprezentanți ai comunității ucrainene, artiști și tineri pasionați de tradiții.

Organizat de Filiala Satu Mare a Uniunii Ucrainenilor din România, în parteneriat cu Consiliul Județean Satu Mare, Muzeul Județean Satu Mare, Muzeul Arhitecturii și Civilizației Populare din Ujgorod și Academia de Cultură și Arte din Transcarpatia (Ucraina), evenimentul a avut ca scop promovarea cămășii tradiționale ucrainene, ca simbol al identității culturale.

Manifestarea a debutat cu intonarea imnurilor de stat ale României și Ucrainei, urmată de discursurile oficialităților: Nicolae-Miroslav Petrețchi – președintele Uniunii Ucrainenilor din România și deputat în Parlamentul României, Cătălin Filip – vicepreședintele Consiliului Județean Satu Mare, Liviu Marta – managerul Muzeului Județean Satu Mare, Myroslava Levch – reprezentanta Consiliului Regional Transcarpatia și alții.

În cadrul programului artistic, au evoluat elevi ai Școlii Gimnaziale „Gellert Sandor” din Micula, colectivul de dansuri „Vitraj” din Ujgorod, precum și interpretele Myroslava Matsola, Oleksandra Savko și Valentyna Zelinka – artistă recunoscută în Ucraina. De asemenea, participanții s-au bucurat de o

expoziție de cămăși tradiționale și de degustări de bucate specifice, oferite de membrii organizației locale din Terebești.

Un moment deosebit a fost oferirea de cămăși ucrainene oficialilor români care au sprijinit comunitatea ucraineană, printre care Cătălin Marian Filip, Zamfir Vasile Danciu și Raluca Forgacs. De asemenea, președintele CJ Satu Mare, Pataki Csaba, și prefectul județului, Altfatter Tamás Ferenc, au primit daruri simbolice.

Janna Mykytiuk, directorul unei școli speciale din Hust (Ucraina), a oferit un tort în formă de cămașă președintelui UUR – un gest devenit deja tradiție, care exprimă aprecierea față de eforturile depuse pentru conservarea patrimoniului ucrainean.

Pe parcursul zilei, au avut loc activități interactive și o vizită la expoziția „Micul Prinț”, găzduită de artista Cristina Gloria Oprea.

Evenimentul a reunit membri ai comunității ucrainene din mai multe județe, oficiali, artiști și reprezentanți ai instituțiilor din România și Ucraina, într-o manifestare dedicată păstrării și promovării valorilor identitare ucrainene.

Zilele Culturii Ucrainene, ediția a VII-a, celebrate de UUR – București

Filiala București a UUR a organizat, la data de 15 iunie 2025, cea de-a VII-a ediție a Zilelor Culturii Ucrainene. Evenimentul a debutat cu intonarea imnurilor de stat ale României și Ucrainei, urmată de un moment de reculegere în memoria victimelor agresiunii Federației Ruse împotriva Ucrainei.

În cadrul discursurilor de deschidere, președintele Filialei București a UUR, scriitorul Mihai Hafia Traista, a transmis salutul președintelui Uniunii Ucrainenilor din România, domnul deputat Nicolae-Miroslav Petrețchi, și a vorbit despre importanța culturii ucrainene în vremuri de război. La rândul său, domnul Fabian Popovici, coordonator al Tineretului Ucrainean din Europa, a subliniat necesitatea promovării continue a valorilor culturale ucrainene.

Evenimentul a continuat cu o masă rotundă, în cadrul căreia au fost prezentate două comunicări științifice. Prima, susținută de Fabian Popovici, student la Facultatea de Jurnalism, a avut titlul „Cultura ucraineană – o civilizație fondatoare, nu o ramură”. Cea de-a doua comunicare a fost prezentată de Mihai Traista, doctor în științe filologice, și s-a intitulat „Formarea conștiinței naționale ucrainene”.

Evenimentul s-a încheiat cu un recital de muzică și poezie, susținut de moderatoarea Lisa-Maria Ionescu, alături de poezii Ingrid Andrada Maran, Tudorel Ciobotaru, Bogdan Costiuc și Mihai Hafia Traista.

Sursa: www.uur.ro

PREMIANȚII CONCURSULUI NAȚIONAL „ISTORIA ȘI TRADIȚIILE UCRAINENILOR DIN ROMÂNIA”

În perioada 23-25 mai 2025, municipiul Suceava a găzduit cu emoție și mândrie a XV-a ediție a Concursului național „Istoria și tradițiile ucrainenilor din România”, organizat de Inspectoratul Școlar Județean Suceava și Colegiul Național „Mihai Eminescu” Suceava, în parteneriat cu Uniunea Ucrainenilor din România. Evenimentul, inclus în calendarul concursurilor naționale școlare finanțate de Ministerul Educației, a reunit aproape 150 de elevi talentați din județele Botoșani, Maramureș, Suceava și Timiș.

La festivitatea de deschidere, au fost prezenți: Mariana Bilici, consilier în cadrul DGMD al Direcției Minorității, Ministerul Educației și Cercetării, deputatul Nicolae-Miroslav Petrețchi, președintele Uniunii Ucrainenilor din România, lect. univ. dr. Angela Robu, Facultatea de Litere și Științe ale Comunicării din cadrul Universității „Ștefan cel Mare” din Suceava, Ciprian Nicolae Anton, inspector școlar general al județului Suceava, Petru Crăciun, inspector școlar general adjunct, Ilie Sauciu, inspector școlar pentru minoritatea ucraineană, Daniel Hrențuc, inspector școlar pentru disciplina istorie, Lucia Mihoc, fost inspector școlar, pr. Mihai Cobziuc, consilier eparhial la Biroul pentru Relații cu Minoritățile din cadrul Arhiepiscopiei Sucevei și Rădăuților, prof. dr. Silvia Corina Nuțu, director al Colegiului Național „Mihai Eminescu” din Suceava, prof. Raluca Cîrțu, director adjunct al colegiului, Irina-Liuba Horvat, secretar general al UUR.

Concursul, inițiat în anul 2008 de prof. Lucia Mihoc, coordonat în prezent de prof. Martineac Delia, s-a desfășurat pe patru secțiuni: „Eseu însoțit de PowerPoint”, „Fotografie”, „Prezentarea unui obicei” și „Prezentarea costumului popular”. Primele două s-au derulat cu participare indirectă, prin trimiterea lucrărilor, însă adevărata vibrație a tradițiilor s-a simțit la secțiunile cu prezență fizică. Elevii participanți la „Prezentarea unui obicei” și „Prezentarea costumului popular” au oferit momente autentice, pline de emoție și respect pentru moștenirea ucraineană.

atent alese și prezentări spectaculoase, tinerii au adus în fața publicului fragmente vii din viața străbunilor lor – tradiții de nuntă, sărbători religioase, șezători și simbolistica bogată a costumului popular ucrainean.

Concursul „Istoria și tradițiile ucrainenilor din România” are un rol esențial în păstrarea și promovarea identității culturale a minorității ucrainene din România. Prin stimularea interesului tinerilor pentru limba, istoria, obiceiurile și portul tradițional, evenimentul devine o veritabilă platformă de educație culturală și de consolidare a apartenenței etnice. Într-un context în care uniformizarea

culturală devine din ce în ce mai prezentă, astfel de inițiative sunt binevenite, chiar absolut necesare. Ele încurajează tinerii să-și descopere rădăcinile, să fie mândri de ele și să devină ambasadori ai diversității culturale în societatea românească.

Concursul desfășurat la Suceava a fost o sărbătoare a spiritului ucrainean, o lecție de identitate, respect și continuitate. Prin implicarea elevilor și sprijinul profesorilor îndrumători, tradițiile prind viață, se transmit și se îmbogățesc, dovedind că trecutul poate fi o temelie solidă pentru viitor.

Participanții au obținut următoarele rezultate:

La Secțiunea eseu:

Gimnaziu: Premiul I – Prodaniuc Gisela, clasa a VIII-a, Școala Gimnazială Rona de Sus, prof. îndrumător Iuliana Babota; Premiul II – Nejnc Delia-Aura, clasa a VII-a, Școala Gimnazială Bălcăuți, prof. îndrumător Anca-Mariana Știubianu; Premiul III – Prodaniuc Denisa-Larisa, clasa a VII-a, Școala Gimnazială Rona de Sus, prof. îndrumător Mariana Clemcovic; Mențiune – Grigoriuc Cezarina, clasa a VIII-a, Școala Gimnazială Bălcăuți, prof. îndrumător Lidia Dascaluc.

Liceu: Premiul I – Coval Georgiana, clasa a XI-a, Colegiul Tehnic de Industrie Alimentară Suceava, prof. îndrumător Delia Martineac; Premiul II – Benzar Cristina, clasa a XII-a, Liceul Teoretic „Iulia Hasdeu” din Lugoj, prof. îndrumător Violeta Manzur; Premiul III – Recalo Felicia, clasa a X-a, Liceul Teoretic „Iulia Hasdeu” din Lugoj, prof. îndrumător Violeta Manzur; Mențiune – Cega Ana, clasa a IX-a, Colegiul Național „Eudoxiu Hurmuzachi” din Rădăuți, prof. îndrumător Delia Mihaela Martineac.

La Secțiunea fotografie:

Gimnaziu:

Premiul I – Marocico Gabriela, clasa a VI-a, Școala Gimnazială Ulma, prof. îndrumător Irina Răuțu;

Premiul II – Ciorei Alexandru, clasa a V-a, Școala Gimnazială Petroasa Mare, prof. îndrumător Mariana Cubaș;

Premiul III – Boiciuc Benjamin, clasa a VIII-a, Școala Gimnazială Bălcăuți, prof. îndrumător Narcisa Elena Cîrștean;

Mențiune – Felic Larisa, a V-a, Școala Gimnazială Rona de Sus, prof. îndrumător Larisa Petrețchi;

Mențiune – Stremciuc Anamaria, clasa a VI-a, Școala Gimnazială Șerbăuți, prof. îndrumător Alina Mazureac;

Mențiune – Teborean Miruna Maria, clasa a VI-a, Școala Gimnazială Vatra Moldoviței, prof. îndrumător Ilaria Pușcă.

Liceu:

Premiul I – Mehno Francesca, clasa a XII-a, Colegiul Național „Eudoxiu Hurmuzachi” din Rădăuți, prof. îndrumător Delia Mihaela Martineac;

Premiul II – Cazemerciu Denisa Ionela, clasa a XI-a, Colegiul Tehnic „Lațcu Vodă” din Siret, prof. îndrumător Antoneta Cornelia Crainiciuc;

Premiul III – Loba Adriana, clasa a XII-a, Colegiul Tehnic „Regele Ferdinand I” din Rădăuți, prof. îndrumător Carmen Daniela Casoinic;

La Secțiunea prezentare costum popular:

Premiul I – Crejenovschi Daniela Maria, clasa a XI-a, Colegiul Tehnic „Lațcu Vodă” din Siret, prof. îndrumător Antoneta Cornelia Crainiciuc; Premiul II – Fercal Georgiana Elena, clasa a VIII-a, Școala Gimnazială Vatra Moldoviței, prof. îndrumător Constantina Bursuc; Premiul III – Stolericiu Teodora, clasa a IX-a, Colegiul Național „Eudoxiu Hurmuzachi” din Rădăuți, prof. îndrumător Delia Mihaela Martineac; Mențiune – Oblesniuc Ioana, clasa a VI-a, Liceul Tehnologic „Vasile Cocea” din Moldovița, prof. îndrumător Cerasela Maria Ciornei; Mențiune – Vacaru Erika Maria, clasa a IX-a, Colegiul Tehnic „Lațcu Vodă” din Siret, prof. îndrumător Antoneta Cornelia Crainiciuc.

La Secțiunea prezentare obicei:

Gimnaziu: Premiul I – „Grupul Crascianocika”, clasa a VIII-a, Școala Gimnazială Crasna Vișeuului, prof. îndrumător Coroli Viorica-Maria; Premiul II – Drajmici Teodora Elena, clasa a VI-a, Școala Gimnazială Vatra Moldoviței, prof. îndrumător Elena Elisabet Sauciu; Premiul III – Grupul „Huțulii din Paltinu”, clasa a VIII-a, Școala Gimnazială Vatra Moldoviței, prof. Constantina Bursuc; Mențiune – Denisa-Ionela Leonte, clasa a VII-a, Școala Gimnazială Căndești, prof. îndrumător Cosmina Maidaniuc.

Liceu: Premiul I – Grupul „Lastivka”, clasele IX-XI, Liceul Pedagogic „Taras Șevcenko” din Sighetu Marmăției, prof. îndrumător Angelica-Veronica Miculaiciuc; Premiul II – Tege Elena, clasa a XI-a, Colegiul Tehnic „Regele Ferdinand I” din Rădăuți, prof. îndrumător Carmen Daniela Casoinic; Premiul III – Pauliuc Alex Ilie, clasa a IX-a, Colegiul Tehnic „Regele Ferdinand I” din Rădăuți, prof. îndrumător Carmen Daniela Casoinic; Mențiune – Grupul Moloda Nadia, clasa a XI-a, Liceul Teoretic „Iulia Hasdeu” din Lugoj, prof. îndrumător Vasile-Gabriel Bilan.

Aceste prestații deosebite ne amintesc că, dincolo de manuale și examene, educația înseamnă și formarea unui spirit deschis, ancorat în valorile proprii culturii, iar tinerii participanți la acest concurs ne-au oferit o dovadă vie că tradițiile ucrainene au viitor în România.

Delia MARTINEAC

Recunoaștere pentru excelența în educație

Centrul Cultural „Sofia Vicoveanca” din Vicovu de Jos a găzduit un eveniment de excepție, dedicat performanței și excelenței în educație: Gala de premiere „Copiii pe primul loc”, organizată de Fundația „Ana – Inimă de copil”, sub coordonarea Larisei Blănari. Organizat la data de 31 mai 2025, aflat la cea de-a III-a ediție, evenimentul a adus în lumina reflectoarelor 157 de elevi care au obținut premiile I, II sau III la etapele naționale ale olimpiadelor școlare și 81 de profesori coordonatori și directori.

Manifestarea, prezentată de Andreea Marin, a fost o recunoaștere adusă muncii, pasiunii și perseverenței. Pe scenă, au urcat și 11 elevi olimpici la disciplina limba și literatura ucraineană maternă, alături de cei patru profesori care i-au îndrumat: Diana Emanuela Fraseniu, Iuliana Zebreniu, Delia Martineac, Antoneta Crainiciu. În egală măsură, meritul aparține atât elevilor, cât și cadrelor didactice, adevărați mentori care își dedică timpul și energia pentru a forma caractere și a cultiva potențialul elevilor. Rezultatele elevilor olimpici reflectă nu doar talentul acestora, ci și calitatea actului didactic și implicarea necondiționată a celor care îi pregătesc.

În cadrul festivității, momentele de premiere au fost completate de un program artistic susținut de copiii care au adus un plus de sensibilitate și frumusețe serii. Publicul s-a bucurat de evoluția balerinelor de la Omnia Ballet Suceava („Entry of swans”), de prestația Corului „ROGVAIV” al Școlii Gimnaziale Nr. 8 din Suceava, precum și de interpretările muzicale ale Mirunei și Karinei Leșan și ale lui Pavăl Iosua.

Pe scenă, au urcat reprezentanți ai autorităților locale și ai sistemului educațional: Ciprian Anton, inspector general, și Petru Crăciun, inspector general adjunct în cadrul Inspectoratului Școlar Județean Suceava, precum și primarul comunei Vicovu de Jos, Vasile Țugu. Aceștia au adresat cuvinte de apreciere organizatorilor și elevilor, îndemnându-i pe tineri să-și urmeze visurile, să creadă în forța educației și să nu renunțe la pasiunile lor.

La rândul său, Uniunea Ucrainenilor din România (UUR) motivează și recompensează elevii merituosi cu premii consistente, tabere și excursii, arătând că performanța contează, este apreciată și trebuie susținută. Organizația înțelege importanța investiției în tineri și în viitorul comunității, implicându-se activ în susținerea elevilor performanți, și promovează educația în limba maternă, oferind tinerilor din comunitatea ucraineană un cadru educațional modern.

Festivitatea „Copiii pe primul loc” a fost, fără îndoială, un moment de glorie consacrat copiilor și tinerilor pentru efortul constant și dedicarea lor. Elevii premiați sunt ambasadori ai valorilor autentice ale învățământului românesc și o sursă de inspirație pentru întreaga comunitate suceveană.

Ilie SAUCIUC

„Ziua Învățătorului” a fost marcată de Filiala Botoșani a Uniunii Ucrainenilor din România prin participarea la spectacolul regizat și jucat de mai tinerii membri ai organizației, Andrei Tcaciuc și Gabriel Skalschi, foști dansatori ai Ansamblului „Primăvara”, ajunși acum artiști de seamă, coregrafi și dansatori pe scene naționale și internaționale.

Spectacolul „Povestiri din Pământ și Hârtie”, în regia lui Andrei Tcaciuc, explorează răni adânci rămase în urma copilăriei buncii acestuia. Rănilor au fost generate de război, de frig, de foame, de la crimă, de ignoranță și de sărăcie.

În cadrul Festivalului Internațional Zilele Teatrului „Matei Vișniec”, ai noștri au avut o serie de spectacole, iar prezența tinerilor artiști atât de aproape de casă a fost o bună ocazie pentru ca aceștia să se reîntâlnească cu oameni dragi, cu foștii profesori, cu foștii colaboratori, de care îi leagă o prietenie ce a rezistat granițelor vremurilor, diferenței de vârstă și timpului. Personal, am fost impresionată de faptul că, pe toată durata festivalului, echipa a renunțat la cazarea de la hotel, aceștia fiind primiți cu brațele deschise de către părinții regizorului Andrei Tcaciuc din Rogojești, Botoșani. Andrei și Gabi au fost acasă, iar colegii dumnealor s-au simțit la fel de bine ca acasă, în satul nostru, ceea ce arată că sufletul ucrainenilor este deschis, că sunt oameni ospitalieri, dedicați și, mai presus de toate, înzestrați cu un munte de talent. La eveniment, au mai participat profesori de liceu și primarul Adrian Popoiu, care le-a adresat felicitări și mesaje de apreciere.

Noi, membrii comunității UUR – Filiala Botoșani, alături de colegi, profesori și învățători de la Școala Gimnazială „Maria Enescu Cosmovici” din Mihăileni, am fost impresionați de talentul și implicarea artiștilor, de faptul că pe scenele din întreaga țară nu se dezic de rădăcini, de faptul că fac o punte între trecut și prezent.

Lacrimile sincere ale lui Andrei, care a fost la înălțime în acest spectacol și a jucat în fața mamei sale, emoția mamei, care, la rândul său, și-a revăzut părintele plecat dincolo de nouri în proiecțiile din spectacol, fiul dansator, actor și regizor au făcut ca spectacolul să fie un eveniment deosebit pentru comunitatea noastră, o reîntâlnire de suflet, un cadou neprețuit pentru cadrele didactice care și-au reîntâlnit elevii impliniți nu numai ca oameni, dar și ca artiști.

Ioan Mateiciuc, directorul Centrului cultural Siret, a făcut, imediat după ce s-a tras cortina, o radiografie a esteticii spectacolului:

„Ucrainenii zburători”, la „Ziua Învățătorului”

„Există mai multe direcții din care acest spectacol merită tratat. Și am să le iau pe rând:

1. Imaginea ca amprentă a memoriei – spectacolul nu se construiește în jurul unei narațiuni liniare, el se desface ușor în jurul unor fragmente vizuale și gestuale care funcționează ca «amprente afective». Aici, imaginea scenică – corpul încrustat în lut, foaia de hârtie transformată în simbol al fragilității – capătă sens proustian: nu povestea este importantă, e important felul în care ea este rețrăită cu ajutorul memoriei senzoriale.

2. Mișcarea ca expresie a durerii și iubirii – mișcarea din «Povestiri...» nu este una ornamentală, este de-a dreptul viscerală. Trupul, uneori, fragmentat, alteori, pulsând în ritmuri sacadate, reflectă o luptă internă între resemnare și vitalitate. Este o coregrafie a rănilor nevindecate, dar mai ales a rezistenței prin iubire.

3. Materialitatea ca sens existențial – hârtia și pământul nu sunt doar recuzită, ele apar ca fiind materii care gândesc alături de corp. Când dansatorii ating lutul sau hârtia, ei nu mimează un gest, ci îl transformă în act existențial. Pământul este acolo unde rămân urmele (trecutului), hârtia este cea care nu rezistă (viitorul fragil și trecutul care nu trebuie uitat).

4. Ritualul corporal ca anamneză – ciclicitatea mișcării, repetiția unor gesturi, pulsația care revine, toate par să alcătuiască un ritual al reamintirii. Nu în

sens religios, ci ca «anamneză» (Platon), prin care sufletul își reamintește ceea ce a trăit înainte de a uita.

5. Vizualul ca labirint al afectului – imaginea coregrafică e lentă, apoi, ruptă, uneori, statică, dar care, de fiecare dată, funcționează ca un cristal de timp deleuzian: un moment prezent ce conține simultan trecutul și viitorul. Este o estetică a rupturii și a suspensiei.

Evident, nu cred că Andrei s-a gândit vreodată la Deleuze, Merleau-Ponty, Nietzsche & Artaud sau la Proust & Bergson. El a avut în spate o relație vie cu trecutul pe care încearcă prin artă să o conserve cât mai natural.

«Povestiri din pământ și hârtie» este o coregrafie a memoriei întrupate, în care imaginea scenică, materia și gestul spun ceea ce cuvintele nu pot spune. Este un spectacol care merită privit nu ca o poveste, ci mai degrabă ca un poem în mișcare, viu (muzica e parte importantă în toată arhitectura spectacolului, iar jocul de lumini nu e deloc întâmplător).

Această interpretare ne-a făcut să înțelegem de ce regia lui Andrei se aliniază la arta universală, de ce spectacolul are un răsunător succes și ne-a confirmat că nu suntem deloc subiectivi atunci când spunem că suntem mândri de ai noștri.

Uniunea Ucrainenilor din România, Filiala Botoșani, își exprimă, prin vocea domnului președinte Victor Semciuc, mândria și recunoștința către Andrei Tcaciuc, Gabriel Scalski, prim-balerinele Sabina Hultoaia, Andrada Costin și Georgiana Dimitrescu, către toți membrii echipei care, prin interpretarea originală, dau viață „Povestirilor din pământ și hârtie”, dar și către domnii profesori și părinți care au educat așa tineri valoroși. Îi mulțumim și domnului Ioan Mateiciuc, directorul Centrului Cultural Siret, pentru că a făcut posibilă întâlnirea noastră și pentru faptul că viziunea dumnealui asupra spectacolului ne-a făcut să interpretăm actul artistic din mai multe unghiuri, cu ajutorul „lupei” specialistului.

Claudia SEMCIUC

Președinta Parlamentului European, Roberta Metsola, premiată la Timișoara

În luna mai a.c., președinta Parlamentului European, Roberta Metsola, a ajuns în orașul de pe malul Begăi, pentru a intra în posesia prestigiosului premiu „Timișoara pentru Valori Europene”. Cere-monia oficială de decernare a avut loc pe 22 mai 2025, iar evenimentul a fost organizat de municipiul Timișoara, aducând în prim-plan personalități marcante din România, dedicate promovării valorilor fundamentale ale democrației. Filiala Timiș a Uniunii Ucrainenilor din România a fost reprezentată de președinta acesteia, prof. Maria Szabo Condrei, iar delegația a inclus și doi prim-vicepreședinți.

„Prezența președintei Parlamentului European, Roberta Metsola la Timișoara, oraș simbol al pluralismului și al solidarității, reprezintă o reconfirmare a angajamentului nostru comun pentru democrație, respectarea drepturilor omului și sprijinirea popoarelor aflate în dificultate. Ne bucurăm că, alături de colegii din comitetul Filialei Timiș a Uniunii Ucrainenilor din România, am avut deosebita onoare de a participa la ceremonia de decernare a Premiului pentru Valori Europene doamnei Metsola. Cu acest prilej, am fost onorată să fiu prezentată de domnul primar Dominic Fritz și să am ocazia de a-i strânge mâna, un gest simbolic, dar profund, al recunoașterii reciproce și al unității europene. În numele comunității ucrainene din UUR

Timiș, mi-am exprimat profunda recunoștință pentru sprijinul constant al instituțiilor europene în fața agresiunii din Ucraina și pentru solidaritatea arătată refugiaților care și-au găsit adăpost în România, reafirmând angajamentul nostru pentru o Europă deschisă, democratică și puternică, în care minoritățile sunt susținute și valorizate. Timișoara rămâne un model de conviețuire și de deschidere europeană, iar această întâlnire a întărit încă o dată convingerea că doar împreună, prin dialog și respect reciproc putem construi o Europă puternică și solidară,” a declarat prof. Maria Szabo-Condrei.

Scopul acestei distincții, „Timișoara pentru Valori Europene”, este de a onora personalități internaționale care, prin curaj, determinare și creativitate, promovează valorile europene atât în interiorul Uniunii Europene, cât și în exteriorul acesteia.

La ediția din acest an, juriul care a decis acordarea premiului președintei Parlamentului European a fost format din: Iulia Motoc (Haga), judecătoare la Curtea Penală Internațională, Cristian Măcelaru (Köln), directorul muzical al Orchestrei Naționale a Franței, Simona Miculescu (Paris), ambasadoare și președinta Conferinței Generale a UNESCO, Anca Miruna Lăzărescu (München), regizoare și scenaristă, Adriana Babeți (Timișoara), scriitoare și critic literar, și Dominic Fritz, primarul orașului.

În laudatio rostit la ceremonie, edilul orașului a subliniat faptul că, într-o perioadă în care Europa se confruntă cu noi amenințări, când războiul a revenit pe continentul nostru și dezinformarea încearcă să ne divizeze, avem nevoie de lideri curajoși care cred cu adevărat în proiectul european și care au reușit să transforme această convingere în acțiuni concrete. De asemenea, acesta i-a adresat mulțumiri și a subliniat faptul că Roberta Metsola a fost în prima linie a celor care au mobilizat sprijinul european atunci când Rusia a invadat Ucraina și s-a luptat pentru dreptul României de a fi în Schengen.

În ceea ce privește discursul doamnei Metsola, aceasta a pus accent pe necesitatea apărării valorilor europene, vorbind despre libertate, unitate, speranță și responsabilitate civică. Ea a mai evidențiat faptul că Timișoara este un simbol al curajului și al reînnoirii, evocând spiritul Revoluției din 1989 și, nu în ultimul rând, subliniind că Europa trebuie apărată zi de zi prin angajament, solidaritate și o viziune comună: „Vreau să le mulțumesc oamenilor din Timișoara și, în special, primarului Dominic Fritz. Vă mulțumesc pentru conducerea, viziunea și angajamentul dumneavoastră față de Europa. Vă mulțumesc pentru că faceți Europa locală. Și permiteți-mi, de asemenea, să aduc un omagiu distin-sului juriu din acest an, care reflectă bogăția vieții civice, politice și culturale a României. Acest premiu vă aparține”. Totodată a mai afirmat: „Accept

această onoare în numele întregului Parlament European, al colegilor mei și al tuturor celor care lucrează zi de zi pentru a apăra valorile care ne unesc ca europeni. Acest premiu este mai mult decât o recunoaștere, este o responsabilitate”.

Un lucru este cert: prin implicarea în evenimente de asemenea amploare, Uniunea Ucrainenilor din România își reafirmă angajamentul față de o Europă a toleranței, a valorilor autentice și a respectului reciproc. Este o Europă în care minoritățile nu doar coexistă, ci îmbogățesc și întăresc unitatea comunității europene.

Mihaela BUMBUC

Elevii de etnie ucraineană, premiați la Gala Olimpicilor Suceveni

Elita educațională a județului Suceava a fost sărbătorită în cadrul unei gale de premiere, organizate de Consiliul Județean, în sala mare a Casei de Cultură din Suceava, pe 17 iunie. Nu mai puțin de 359 de elevi și profesori coordonatori au fost recompensați pentru rezultatele excepționale obținute la olimpiadele școlare din anul 2023–2024, valoarea totală a premiilor ridicându-se la 104.300 de lei.

Evenimentul a reflectat respectul autorităților față de tinerii deosebit de valoroși ai județului și față de efortul și dăruirea cadrelor didactice care le-au sprijinit parcursul educațional de excepție. Vicepreședintele Consiliului Județean Suceava,

Nicolae Robu, alături de conducerea Inspectoratului Școlar Județean, a transmis un mesaj ferm de susținere a excelenței în educație, subliniind faptul că această gală a devenit deja tradiție. Totodată, acesta a precizat că următoarea premiere a olimpicilor din anul școlar 2024-2025 va fi organizată în luna octombrie a acestui an. La eveniment, a fost, de asemenea, prezent, alături de întregul lot de olimpici, și inspectorul școlar pentru minoritatea ucraineană, Ilie Sauciuc.

În cadrul festivității, un moment aparte l-a constituit recunoașterea performanțelor elevilor de etnie ucraineană care au contribuit semnificativ la palmaresul județean. În anul școlar 2023–2024, aceștia au obținut patru premii I, patru premii II, un premiu III și patru mențiuni la Olimpiada Națională de Limba și Literatură Ucraineană Maternă. Extraordinara reușită a acestora nu ar fi fost posibilă fără implicarea deosebită a profesorilor îndrumători, care au urcat pe scenă alături de elevii lor. În total, zece elevi și cinci profesori au fost distinși pentru rezultatele deosebite obținute la această disciplină, ceea ce reflectă angajamentul școlilor în susținerea minorităților și în cultivarea excelenței, în toate formele sale.

Inspectorul general adjunct Petru Crăciun, el însuși coordonator al lotului olimpic de astronomie și astrofizică, a adresat un îndemn emoționant absolvenților de liceu, de a rămâne în țară, pentru a contribui la dezvoltarea României. Acesta a atras atenția asupra feno-

menului îngrijorător al exodului tinerelor talente, în ciuda progresului sistemului educațional românesc.

În același spirit de încurajare a performanței, numeroasele inițiative ale Uniunii Ucrainenilor din România, menite să sprijine excelența în educație în limba maternă, contribuie semnificativ atât la încurajarea tinerilor de a obține performanță, cât și la promovarea identității culturale a minorității ucrainene.

Gala Olimpicilor a fost un eveniment grandios, un semn de apreciere publică a performanței, care demonstrează că județul Suceava prețuiește și sprijină tinerii care aleg drumul cunoașterii și al excelenței.

Sursa: www.uur.ro

UUR, alături de studenții specializării Limba și literatura ucraineană din Cluj

La 16 iunie, a avut loc, la Facultatea de Litere din Cluj-Napoca – UBB, festivitatea de premiere a studenților care au susținut comunicări în cadrul „Sesiunii științifice a studenților, a masteranzilor și a doctoranzilor”, desfășurate în ziua de 23 mai 2025. Devenită deja o tradiție, competiția științifică a studenților reunește, an de an, studenți pasionați de diferite teme, care acoperă vaste domenii de cercetare (limbă, literatură, cultură și civilizație, relații diacronice și sincronice) și care aduc în fața celor prezenți rezultatele complexului proces de documentare, prilejuind, de fiecare dată, un schimb fructuos de idei între studenți și profesorii coordonatori.

Și în acest an, studenții secției Limba și literatura ucraineană din cadrul Departamentului de limbi și literaturi slave al „Universității Babeș-Bolyai” ne-au încântat cu lucrările lor, iar cele mai bune dintre ele au fost premiate după cum urmează:

Premiul I – studenta Anastasia Fedurean din anul II, de la specializarea UC-JA, a prezentat comunicarea «Українські анекдоти. Специфіка українського гумору» („Anecdotele ucrainene. Specificul umorului ucrainean”), coordonată de dna lector dr. Cristina Silaghi, o lucrare extrem de complexă, care s-a axat pe evoluția anecdotelor ucrainene, începând din perioada cazacilor și până în zilele noastre, urmărind, totodată, influența contextului socio-politic asupra acestora.

Premiul II – studentul Ivan-Alin Păpariga din anul III, de la specializarea UC-EN, a prezentat o foarte documentată lucrare despre „Romanul paranoic la Iurii Andruchovycki și Thomas Pynchon: studiu comparativ”, sub coordonarea dnei lector dr. Mihaela Herbil, în care a definit literatura paranoică, exemplificând-o admirabil prin romanele „Perverzion” și „Crying of lot 49” ale celor doi autori.

Premiul II – urmând linia cercetării filologice, studentul Sergiu-Cristian Șofineț din anul III, de la specializarea UC-EN, a prezentat lucrarea „Vulnerabilitatea graiurilor ucrainene în epoca modernă: între dispariție și revitalizare”, coordonată de dl conf. dr. Ioan Herbil. Comunicarea a vizat aspecte legate de pericolele la care este supusă limba dialectală ucraineană și identificarea metodelor de contracarare a acestora.

Premiul III – o comunicare interesantă a fost cea a studentei Larisa-Tania Firisciuc din anul II, de la specializarea UC-RU, „Arta populară ucraineană”, coordonată de dna lector dr. Cristina Silaghi, accentul fiind pus pe relevarea simțului estetic al strămoșilor ucraineni, reflectat în obiecte de vestimentație și de uz casnic.

Premiul III – studenta Maria-Lavinia Sacala din anul II, de la specializarea UC-RU, a prezentat „Arta muzicală în Ucraina: tradiție, identitate și inovație”, coordonată de dna lector dr. Cristina Silaghi, care a reliefat cele mai importante tendințe în muzica populară, clasică și pop-rock ucraineană.

Ca de fiecare dată, Uniunea Ucrainenilor din România, singura organizație care susține învățământul în limba maternă ucraineană și excelența în cercetare, a fost alături de studenții specializării Limba și literatura ucraineană, oferindu-le premii în cărți.

Conf. univ. dr. Ioan HERBIL

LIMBA UCRAINEANĂ LA USV – TRADIȚIE, EXCELENȚĂ, OPORTUNITĂȚI REALE

La începutul lunii iunie, reprezentanți ai Inspectoratului Școlar Județean Suceava și ai Universității „Ștefan cel Mare” din Suceava (USV), au avut o întâlnire cu elevii din clasele terminale de la specializarea filologie – ucraineană, din cadrul Colegiului Tehnic „Lațcu Vodă” din Siret.

Inspectorul școlar pentru minoritatea ucraineană, Ilie Sauciuc, alături de lect. univ. dr. Angela Robu, Ana Francovschi, studentă în anul I la Facultatea de Litere și Științe ale Comunicării, specializarea Limba și literatura ucraineană – Limba și literatura română, prof. Delia Martineac și prof. Antoneta Crainiciuc, absolvente ale aceleiași facultăți, au prezentat oportunitatea de a studia la universitatea suceveană.

Programul de studii de licență **Limba și literatura ucraineană – Limba și literatura modernă (franceză / engleză) / Limba și literatura română**, oferit de Facultatea de Litere și Științe ale Comunicării din cadrul **Universității „Ștefan cel Mare” din Suceava (USV)**, reprezintă una dintre cele mai valoroase și stabile opțiuni academice pentru tinerii interesați de domeniul filologic și comunicare interculturală. Cu o tradiție solidă, recunoscută în peisajul educațional românesc, acest program a fost evaluat, anul trecut, de Agenția Română de Asigurare a Calității în Învățământul Superior (ARACIS), care a confirmat calitatea ridicată a actului didactic, baza materială modernă și implicarea în cercetarea științifică, menținând acreditarea oficială a specializării. În prezent, doar trei centre universitare din România oferă programe de licență dedicate limbii ucrainene: Suceava, București și Cluj-Napoca, ceea ce face din USV o alegere privilegiată pentru tinerii care doresc să studieze această limbă într-un cadru profesionist, flexibil și deschis multiculturalității. Programul este susținut de **Ministerul Educației și beneficiază de sprijinul activ al Uniunii Ucrainenilor din România**, adresându-se atât tinerilor aparținând comunității ucrainene din nordul țării, cât și tuturor celor in-

teresați de limba și cultura ucraineană. Studiarea limbii se realizează adaptat nivelului fiecărui student – de la **începător la avansat** – fiind completată de o a doua limbă de studiu, fie franceza, fie engleza, fie limba română, oferind astfel o pregătire filologică dublă, extrem de apreciată pe piața muncii. Absolvenții acestei specializări au deschidere către numeroase domenii: educație, administrație publică, diplomație, mass-media, poliția de frontieră, traduceri, edituri, instituții culturale sau companii cu profil internațional.

În sesiunea de admitere din acest an, programul beneficiază de **21 de locuri**, dintre care **11 sunt finanțate de la buget (fără taxă)**, iar **10 sunt locuri cu taxă**. Alegând acest program de studiu, studenții se alătură unei comunități academice dinamice și dedicate, care oferă nu doar formare teoretică, ci și oportunități reale de afirmare profesională în România, Ucraina și în spațiul european.

USV oferă alte numeroase facilități: burse de merit, burse de performanță, burse sociale și burse speciale. Pentru tinerii care se remarcă în plan academic sau în proiecte culturale și sociale, există burse suplimentare acordate prin diverse parteneriate naționale și internaționale.

Studenții pot beneficia de mobilități, stagii de practică, proiecte comune și experiențe academice

în două dintre cele mai respectate centre universitare din regiune – Cernăuți și Suceava. Această deschidere internațională oferă o perspectivă unică asupra comunicării interculturale, a limbii ucrainene în context european. Începând cu anul universitar 2025–2026, **Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava și Universitatea Națională „Iurii Fedkovyci” din Cernăuți** pregătesc implementarea unui program comun de tip dublă-diplomă pentru studenții din domeniul filologiei. Inițiativa este o premieră valoroasă pentru zona transfrontalieră, dar mai ales o veste excelentă pentru toți tinerii care doresc să studieze în limba ucraineană și să beneficieze de avantaje concrete în carieră în ambele țări. Între cele două universități există o colaborare îndelungată pe diverse domenii de interes, în special studenții de la specializarea ucraineană participă anual la **Scoala de vară** de la Cernăuți, iar studenții de etnie română vin la USV. Temporar, programul care vizează schimbul de experiență reciproc a fost suspendat pe perioada războiului din Ucraina.

Studenții au oportunitatea de a participa la proiecte educaționale și culturale finanțate prin **programe europene, Erasmus+**, prin care pot studia sau face practică în universități din Polonia, Germania, Slovacia, Italia, Spania etc. De asemenea, se pot implica în proiecte de cercetare, colaborări internaționale și activități de voluntariat care dezvoltă competențe transversale extrem de căutate de angajatori. Universitatea suceveană oferă o viață studențească activă, cu organizații studențești, festivaluri culturale, conferințe, ateliere creative și întâlniri cu scriitori și personalități culturale. De asemenea, **Uniunea Tineretului Ucrainean din România** organizează întâlniri constante, activități culturale și tabere de vară care vizează, în special, elevii și studenții.

Prin calitatea actului didactic, diversitatea oportunităților și deschiderea către o carieră solidă, atât în țară, cât și în străinătate, Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava devine centrul ideal pentru formarea profesională și personală a tinerilor pasionați de limba, cultura și identitatea ucraineană.

Delia MARTINEAC

Festivalul Folclorului Ucrainean din România

Președintele UUR, Nicolae-Miroslav Petrețchi a participat sâmbătă, 14 iunie 2025, la cea de-a doua ediție a Festivalului Folclorului Ucrainean din România, o manifestare culturală de anvergură, organizată de Uniunea Ucrainenilor din România cu sprijinul financiar al Ministerului Culturii, desfășurată într-un spațiu cu profundă semnificație pentru patrimoniul tradițional, respectiv la Muzeul Național al Satului „Dimitrie Gusti” din București.

Evenimentul de sâmbătă, care se înscrie în cele peste 400 de manifestări cultural-educative și științifice pe care Uniunea Ucrainenilor din România le organizează anual, a reunit două dimensiuni fundamentale ale identității ucrainene: pe de o parte, un spectacol folcloric autentic, care reflectă bogăția spirituală a comunității, iar, pe de altă parte, prezentarea artei tradiționale prin intermediul meșteșugarilor populari ucraineni, păstrători ai unui patrimoniu transmis cu sfințenie din generație în generație.

„Am fost onorat să iau parte la acest eveniment alături de doamna Irina Sanda Marin Cajal, subsecretar de stat în cadrul Ministerului Culturii, domnul Petru Bleda, subsecretar de stat în cadrul Ministerului Afacerilor Interne, doamna Iulia Balaci, director în cadrul Muzeului Național al Satului „Dimitrie Gusti”, și membri ai conducerii Uniunii Ucrainenilor din România, și să subliniez importanța majoră a acestui festival nu doar pentru comunitatea ucraineană, ci și pentru întreaga societate, întrucât el contribuie la promovarea, cunoașterea și consolidarea patrimoniului cultural

al ucrainenilor din România” – a scris Nicolae-Miroslav Petrețchi pe contul său de Facebook.

Președintele UUR a evidențiat, de asemenea, faptul că promovarea culturii minorităților naționale nu ar fi posibilă fără sprijinul constant și asumat al statului român, care nu doar că înțelege valoarea acestor comunități, ci și investește considerabil în susținerea, conservarea și, cel mai important, în predarea valorilor culturale autentice, pe care comunitatea ucraineană le transmite cu grijă și devotament noilor generații.

Nicolae-Miroslav Petrețchi a mai spus că „aceste valori vii ale identității și culturii ucrainene nu ar putea fi menținute fără implicarea activă a membrilor comunității, respectiv cei care, prin dăruirea lor, reușesc să însufle tinerelor generații respectul pentru tradiție și continuitate, subliniind, în acest

context, rolul esențial al organizațiilor membre ale Consiliului Minorităților Naționale, fără de care acest proces de transmitere a identității ar fi mult mai dificil”.

Nu în ultimul rând, el a adresat sincere mulțumiri partenerilor UUR, Ministerului Culturii și Muzeului Național al Satului „Dimitrie Gusti”, pentru colaborarea solidă și sprijinul constant oferit comunității ucrainene, colegilor din cadrul departamentului administrativ al Uniunii Ucrainenilor din România pentru eforturile depuse în organizarea festivalului, artiștilor, meșteșugarilor populari, precum și tuturor celor prezenți, care, prin participarea lor activă, au contribuit la reușita acestui eveniment.

Sursa: www.uur.ro

Mihai Eminescu în grafica mondială - o expoziție itinerantă, organizată de UUR

În contextul declarării anului 2025 drept „Anul Mihai Eminescu” de către Academia Română și Academia de Științe a Moldovei, Uniunea Ucrainenilor din România (UUR), în parteneriat cu Filiala Prahova a Uniunii Ziaristilor Profesioniști din România, a inițiat un proiect cultural de amploare: **expoziția „Mihai Eminescu în grafica mondială”**, dedicată celebrării a 175 de ani de la nașterea marelui poet.

Evenimentele, desfășurate în filiale ale UUR din Timișoara, Tulcea, Arad, Satu Mare, Botoșani, Iași și Caraș-Severin, au avut în centru o expoziție impresionantă formată din **peste 600 de portrete** ale lui Mihai Eminescu, realizate de artiști din peste 100 de țări. Lucrările au fost prezentate publicului, însoțite fiind de activități educative, recitaluri, proiecții video și discuții interactive. Această impresionantă colecție ilustrează universalitatea figurii eminesciene și relevanța sa culturală, artistică și simbolică, dincolo de granițele naționale. Stilurile variate – de la realism la simbolism,

La Casa de Cultură a Ucrainenilor din **Timișoara**, expoziția a fost deschisă publicului în data de 12 iunie, în prezența elevilor clasei a VI-a de la Școala Gimnazială Nr. 2. Aceștia au participat la un program educativ și artistic, coordonat de prof. Maria Szabo-Condrei și jurnalista Mihaela Bumbuc, care a inclus un recital de poezie și un moment muzical inspirat de creația eminesciană. Totodată, participanții au vizionat un film care prezenta întreaga colecție de portrete și traduceri ale poeziilor lui Eminescu în mai multe limbi, inclusiv în ucraineană.

La **Filiala Tulcea** a UUR, expoziția a fost vizitată de membrii organizației locale, în cadrul unei manifestări culturale care a subliniat, încă o dată, dimensiunea universală a operei lui Eminescu și impactul său durabil asupra culturii europene.

La **Botoșani**, expoziția a fost prezentată în mai multe locații – atât în școli din mediul rural, cât și la sediul Filialei UUR. La Școala Gimnazială „Maria Enescu Cosmovici” din Mihăileni și la Școala Gimnazială Nr. 1 din Căndești, expoziția a devenit punctul central al ultimei lecții de literatură a elevilor din clasele V-VIII. Discuțiile s-au axat pe temele și motivele literare comune din creația lui Eminescu și a poetului național ucrainean, Taras Șevcenko. La sediul UUR Botoșani, expoziția a fost completată de un film documentar și de lecturi din opera celor doi poeți, punând în lumină valorile umane și profunzimea spirituală comună celor două culturi.

Și **Filiala Satu Mare** a Uniunii Ucrainenilor a găzduit expoziția „Mihai Eminescu în grafica modernă”, dedicată nu doar celebrării operei eminesciene, ci și reflecției asupra modului în care imaginea poetului este percepută artistic în diferite epoci și spații culturale. Prin contribuțiile artistice – inclusiv 12 lucrări realizate de artiști din Ucraina – s-a demonstrat că arta este un limbaj comun al păcii și al memoriei colective.

La sediul **Filialei UUR Caraș-Severin** din Caransebeș, președintele organizației Ioan Rosocha și vicepreședinte Ioan Malenovski, au vorbit despre viața și opera poetului național. Mai mulți participanți au recitat poezii eminesciene, iar momentul s-a încheiat într-o notă emoționantă, cu interpretarea melodiei pe versuri eminesciene „Mai am un singur dor”. În continuarea acțiunilor culturale dedicate lui Eminescu, duminică, 15 iunie, Filiala Caraș-Severin a organizat la Copăcele o adevărată

paradă a iei ucrainene. Evenimentul a fost organizat sub semnul dialogului intercultural și al respectului pentru tradițiile comunității ucrainene din România.

La **Iași**, vernisajul organizat între 10–18 iunie a fost dedicat membrilor comunității locale, refugiaților ucraineni și partenerilor instituționali. A fost un moment de reflecție asupra valorilor eminesciene și a modului în care literatura poate construi punți interculturale într-o lume globalizată.

Proiectul „Mihai Eminescu în grafica mondială” reprezintă o amplă inițiativă interculturală care a reunit comunități românești și ucrainene în jurul unei figuri simbolice a culturii universale. Prin arta vizuală, prin poezie, prin dialogul dintre generații și culturi, Eminescu a fost redescoperit în forme noi, reconfirmându-și statutul de poet planetar. Aceste manifestări sunt nu doar un omagiu, ci și un mesaj puternic despre puterea artei de a apropia oameni și de a vindeca istorii.

Sursa: www.uur.ro

de la grafică clasică la artă digitală – oferă o diversitate de perspective asupra poetului, inspirate din opera, mitologia și sensibilitatea sa profundă.

Filiala Timiș a Uniunii Ucrainenilor din România este activ implicată în promovarea identității ucrainene prin proiecte jurnalistice, artistice, culturale și educaționale, dedicate întăririi coeziunii comunitare și dialogului interetnic. Una dintre cele mai recente inițiative a fost organizarea unei expoziții internaționale de portrete ale poetului Mihai Eminescu, găzduită la Casa de Cultură a Ucrainenilor din Timișoara, în ziua de 12 iunie a.c. Evenimentul face parte din calendarul „Anului Mihai Eminescu” – 2025, declarat de România și Republica Moldova pentru a marca 175 de ani de la nașterea poetului național. Astfel, la sediul Filialei timișene, au fost expuse aproximativ 30 de portrete ale „Luceafărului poeziei românești”, semnate de artiști din peste 12 țări, printre care: Japonia, Brazilia, Libia, Austria, China, Iran, Bangladesh, Finlanda, Croația, Indonezia și Ucraina.

Cele mai apreciate opere au fost cele realizate de Nicolaj Kapusta și Olexandr Sydorenko, doi artiști vizuali din Ucraina, care au surprins cu profunzime esența spirituală a poetului român. Expoziția a fost vizitată de elevii clasei a VI-a de la Școala Gimnazială Nr. 2 din Timișoara, însoțiți de prof. Georgiana Fîru și bibliotecara Ileana Neagu. Cu acest prilej, copiii au admirat lucrările expuse și au parti-

cipat la un moment muzical emoționant, susținut de Nicoleta Hrin.

„Am participat la o activitate multiculturală desfășurată la sediul Filialei Timiș a Uniunii Ucrainenilor din România, activitate care l-a avut în centrul atenției pe marele poet Mihai Eminescu. Copiii au

Eminescu în viziunea internațională, la UUR Timiș

urmărit cu entuziasm un filmuleț cu operele eminesciene, după care s-au delectat cu o expoziție ce conținea portretele acestuia, realizate de artiști din diferite țări. Întâlnirea s-a încheiat cu un moment de reflecție, în care copiii au fost invitați să-și exprime gândurile despre activitatea la care au participat. Mulțumim organizatorilor pentru invitație și pentru oportunitatea oferită elevilor noștri!”, a declarat prof. de limba română Georgiana Fîru.

Proiectele desfășurate în acest context au drept scop omagierea vieții și operei eminesciene, promovarea literaturii și a limbii române și valorificarea creației eminesciene la nivel internațional. De asemenea, s-a urmărit implicarea publicului larg, în special a tinerilor și a instituțiilor culturale, într-o mișcare de amploare, cum este și expoziția prezentată la Timișoara, parte a unei colecții impresionante de peste 600 de exponate, realizate de artiști din peste 100 de țări.

„Acest demers artistic remarcabil evidențiază atât universalitatea figurii eminesciene, cât și puterea artei de a uni oameni și culturi în jurul unei valori comune. Expoziția, găzduită la sediul Filialei din Timișoara, s-a bucurat de participarea elevilor de la Școala Gimnazială Nr. 2, care au fost încântați să asculte și un moment muzical special, pe versu-

rile poetului, în interpretarea sensibilă a domnișoarei Nicoleta Hrin. În completarea atmosferei, au fost recitate poezii din opera eminesciană într-un cadru plin de emoție și reverență față de creația literară a celui mai important poet român. Astfel, prin organizarea acestui eveniment, Filiala Timiș a Uniunii Ucrainenilor din România își reafirmă angajamentul față de promovarea valorilor literare și artistice care contribuie la apropierea și înțelegerea dintre comunități, dincolo de granițele etnice sau geografice. Activitatea a fost o reușită și o dovadă vie a respectului și aprecierii pe care le purtăm operei lui Mihai Eminescu, un simbol cultural al spiritului românesc și universal”, a declarat prof. Maria Szabo-Condrei, președinta Filialei timișene.

În cadrul evenimentului, a fost prezentat și un film care a ilustrat întreaga colecție de portrete ale poetului național și poezii traduse în mai multe limbi străine, oferind astfel elevilor o perspectivă asupra dimensiunii universale a operei sale. De asemenea, tinerii au făcut cunoștință și cu creațiile literare ale marelui poet ucrainean Taras Șevcenko, adesea comparat cu Eminescu, pentru a sublinia valorile culturale comune ale celor două popoare.

Mihaela BUMBUC

Eminescu – poet universal, la UUR Botoșani

Joi, 12.06.2025, la sfârșit de an școlar, în cadrul ultimei lecții de literatură, la clasa a VIII-a, am avut bucuria să admirăm și să analizăm lucrări care îl prezintă pe „Mihai Eminescu în grafica mondială”. Reprezentările artistice au fost primite în cadrul parteneriatului dintre Școala Gimnazială „Maria Enescu Cosmovici” din Mihăileni și Uniunea Ucrainenilor din România, Filiala Botoșani. Cu această ocazie, dorim să mulțumim Filialei Prahova a Uniunii Ziariștilor Profesioniști din România și Uniunii Ucrainenilor din România pentru că ne-au oferit posibilitatea să admirăm expoziția „la noi acasă”. Elevii și profesorii au fost încântați. Copiii din clasele V-VIII le-am transmis mesajul că arta – sub toate formele sale – rămâne cea mai bună prietenă a noastră și nu ne va dezamăgi niciodată.

Vineri, 13.06.20, la Școala Gimnazială Nr. 1 din Căndești, Uniunea Ucrainenilor din România, Filiala Botoșani a avut bucuria de a aduce, în mijlocul elevilor, expoziția cu titlul „Mihai Eminescu în grafica mondială”. Prin domnul președinte al UUR Botoșani, Victor Semciuc, fost învățător și profesor la această școală, cu sprijinul necondiționat al doamnei director Cristina Cobzaru și prin implicarea doamnei profesoare Cristina Ailoiu, această expoziție „a prins glas”, dând naștere unor discuții care au scos în evidență teme și motive literare din versurile poetului nostru național. Mihai Eminescu este iubit și apreciat la scară planetară!

Sâmbătă, 14.06.2025, la sediul din Rogojești al Uniunii Ucrainenilor din România, etnicii ucraineni au avut prilejul de a se bucura de expoziția care îl

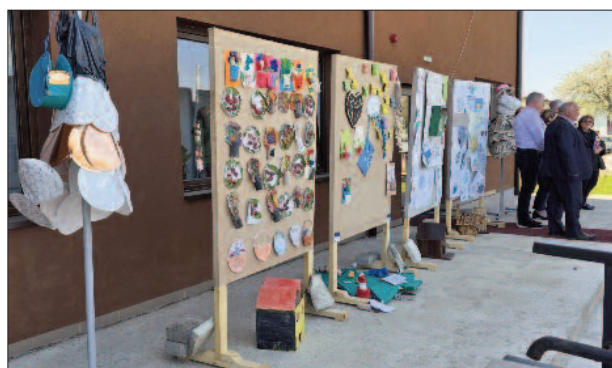

prezintă pe Mihai Eminescu în grafica mondială și de a viziona un film dedicat geniului național. În același timp, vizitatorii au avut ocazia de a citi poeziile lui Mihai Eminescu și de a discuta cu privire la faptul că marele poet român și poetul național al Ucrainei, Taras H. Șevcenko, au abordat aceleași teme și motive literare, ceea ce subliniază capacitatea acestora de a exprima experiențe, emoții și idei care rezonază cu toți oamenii, indiferent de cultura sau de locația lor. Poezii noastre ating teme și concepte care sunt fundamentale pentru condiția umană: dragostea, moartea, natura, singurătatea, fericirea, suferința, războaie dureroase și chiar dimensiunea cosmică.

Printre vizitatori, s-au numărat cadre didactice, membrii ai administrației locale, membri ai Ansamblului „Primăvara” al Filialei Botoșani a UUR, studenți, cadre didactice, dar și membri ai comunității, care au fost plăcut surprinși de originalitatea expoziției și de ideea de a-l aduce mai aproape pe Eminescu conturat în grafica mondială.

Claudia SEMCIUC

Elevii și profesorii români și ucraineni, la „Festivalul reciclării”

Reconfigurarea traseului sticlei de plastic este impetuos necesară, deoarece sănătatea noastră ține de mediul din jurul nostru, și când spunem al nostru înseamnă că suntem direct responsabili de ceea ce se întâmplă lângă noi, în viața de zi cu zi, a mai subliniat doamna director.

Doamna Monica Huțu, consilier educativ, a fost încântată de expoziție și a facilitat discuțiile dintre cei prezenți pe teme privind reciclarea deșeurilor, a fost bucurasă de faptul că elevii din Suceava au venit pe Valea Siretului, loc drag sufletului domniei

„Lucrurile simple întreprinse în mod constant, cu viziune și cu integritate, te vor ajuta să te transformi dintr-un individ obișnuit într-unul extraordinar”, spunea Oliver Hill, autorul american care a scris numeroase cărți de auto-ajutorare.

Lucrurile simple au devenit astfel, datorită elevilor de la Școala Gimnazială Nr. 1 din Căndești, județul Botoșani, și celor de la Colegiul Tehnic „Alexandru Ioan Cuza” din Suceava, îndrumați de către întreg corpul profesoral, vedetele „Festivalului reciclării”, organizat în cadrul proiectului „Acțiunea verde începe la școală”, finanțat de Fondul pentru Mediu, „sub umbrela” Fundației de Caritate și Întrajutorare ANA.

Valea Siretului, unde locuiesc majoritatea etnicilor ucraineni, este predispusă poluării, iar elevii noștri trebuie învățați să promoveze, la rândul lor, educația ecologică și practicile sustenabile, iar școala rămâne principalul promotor al protecției pentru mediu.

Primăvara este anotimpul în care natura revine la viață, iar gunoaiile o pot sufoca, fapt pentru care profesorii celor două instituții de învățământ au ales să unească, într-un proiect educativ de protejare a mediului, școala rurală (cu elevi în care studiază și elevi de etnie ucraineană) cu școala urbană, sub forma unor „caravane educaționale” care au avut loc în două locații: Comuna Căndești, județul Botoșani, pe esplanada Primăriei Căndești, la data de 29 aprilie 2025, începând cu ora 14:00, și în municipiul Suceava, în Parcul Copilului (lângă Colegiul Tehnic „Alexandru Ioan Cuza”), la data de 30 aprilie 2025, începând cu ora 12:00.

În deschiderea festivalului, au luat cuvântul: președintele „Fundației de Caritate și

sale. În același timp, alături de colegile sale din Suceava, a ținut să felicite corpul profesoral și elevii de la Căndești pentru implicare, lansând invitația tuturor de a face din proiect o formă zilnică de raportare la tot ceea ce ne înconjoară.

Domnul inspector școlar de limbă și literatură ucraineană, Paul Bilocopetiuc, a ținut să fie prezent, pentru a susține proiectul, pentru a arăta că toate autoritățile locale susțin proiectele ecologice, pentru a încuraja elevii să-și mențină aceste practici de bună purtare și în afara proiectului, să facă din acțiunile ecologice parte a vieții de zi cu zi. Colaborarea între școli, între județe, între elevii aparținând majorității și minorităților naționale reprezintă o reușită, pentru că numai prin educație putem schimba în bine lumea în care trăim, a concluzionat reprezentantul ISJ.

Doamna Claudia Giuraniuc alături de tatăl său, domnul Nicolae Giuraniuc, au fost bucuroși să-și arate implicarea în acest proiect și să încurajeze copiii să facă lucruri demne de laudă în viitor.

Doamna învățătoare Andreia Hrițcușoru, alături de doamnele și domnii învățători, a prezentat elevilor semnificația obiectelor pe care le-au realizat elevii din școala primară, iar doamna profesoara de matematică, Daniela Manolache, a fost reprezentanta domnilor profesori de gimnaziu, scoțând în evidență modalitățile de lucru și scopul proiectului.

Elevii au fost autorii, promotorii, dar și beneficiarii direcți ai proiectului, cei care s-au bucurat de această experiență la maximum, deoarece au avut ocazia să se informeze, să afle cât de important este să fii atent cu mediul, să facă ceva inedit, să socializeze, să cunoască locuri și oameni care le împărtășesc preocupările, să călătorească în județe vecine alături de domnii profesori.

Exponatele au fost inedite, de exemplu, clasele primare au redat, prin proiecte, diverse ecosisteme în miniatură: ecosistemul acvatic cu apă dulce, ecosistemul acvatic cu apă sărată; ecosisteme terestre: pădurile, deșerturile, stepele, savanele, câmpiile.

Rochiile făcute din ziare vechi, din farfurii de plastic sau de carton, precum și pălăriile elegante din cartoane, pe care alții le aruncă, pot fi folosite atât ca exponate pentru festivaluri de profil, dar și ca material didactic pentru „Metoda pălăriilor gânditoare”.

Întrajutorare Ana”, Nelu Todireanu, care a subliniat importanța cooperării între instituții, mai ales în zonele de graniță, în vederea atât a promovării „unității în diversitate”, cât și a protejării naturii de principalul „agresor”, omul modern.

Doamna director al Școlii Gimnaziale Nr. 1 din Căndești a prezentat cadrele didactice și copiii care au făcut posibilă expoziția, a făcut referire la „ecoul” pe care l-a avut acest proiect ecologic în comunitate, la cooperarea dintre Colegiul „Alexandru Ioan Cuza” din Suceava și școala pe care o reprezintă, mai exact despre cât de importante sunt schimburile de experiențe, întâlnirile ce promovează reciclarea, formarea unor deprinderi menite să contribuie la realizarea unor obiecte ce atrag atenția asupra pericolului ca deșeurile să ajungă pe fundul râurilor, a lacului Siret, și nu numai.

Din bețe de chibrit, din bucăți de scânduri pe care alții le-ar fi aruncat, din crengi „călcate de atâtea ori în picioare”, din semințe aruncate și frunze „culese din glod”, cu mîgălă, atenție și dăruire, profesorii și elevii noștri au făcut artă, căsuțe pentru păsări, cești pentru câini și cutiute pentru pisici.

Panourile expuse la Primăria din Căndești reprezintă dovada că munca în echipă dă mereu roade.

Mulțumirile comunității se îndreaptă către toți cei care au coordonat acest proiect, către cei care s-au implicat în desfășurarea acestuia, dar mai ales către cei care au muncit pentru a arăta lumii că se poate și altfel și, de ce nu, către gazde: Primăria Căndești, Școala Gimnazială Nr. 1 din Căndești și Colegiul „Alexandru Ioan Cuza” din Suceava.

Claudia SEMCIUC

Organizația locală a Uniunii Ucrainenilor din România (UUR) Lunca la Tisa a organizat cu succes, la data de 20 iunie 2025, un eveniment cultural dedicat Zilei Portului Tradițional Ucrainean, aducând în prim-plan frumusețea, bogăția și simbolismul straielor populare ucrainene.

Scopul acestui eveniment, desfășurat sub coordonarea doamnei Anna Sambor, vicepreședinte al UUR și președinte al Organizației locale UUR Lunca la Tisa, a fost promovarea identității culturale ucrainene în rândul tinerelor generații, consolidarea sentimentului de apartenență la comunitatea ucraineană și transmiterea tra-

dițiilor populare într-un cadru educativ, creativ și festiv.

Peste 20 de copii de toate vârstele au participat cu entuziasm la activitățile organizate, îmbrăcați în porturi tradiționale ucrainene, promovând astfel valorile și tradițiile comunității. Copiii au fost implicați într-un atelier de creație, unde au pictat fișe reprezentând cămăși tradiționale (ii ucrainene), pe care ulterior le-au decu-

pat și le-au expus cu mândrie pe un panou dedicat. Expoziția a fost completată de elemente autentice precum ștergere brodate manual, farfurii pictate tradițional și obiecte decorative, care au dat culoare și autenticitate atmosferei.

Prezența domnului deputat Nicolae-Miroslav Petrețchi, Președintele Uniunii Ucrainenilor din România, la

Ziua Portului Tradițional Ucrainean a fost un moment deosebit, onorând evenimentul și oferind un sprijin moral semnificativ pentru activitatea organizației locale. Cu acest prilej, domnul deputat a adresat un mesaj de încurajare copiilor și organizatorilor, subliniind importanța păstrării și transmiterii valorilor culturale ucrainene generațiilor viitoare.

Evenimentul a avut loc într-un decor tradițional specific, cu motive florale viu colorate și țesături autentice, oferind participanților o veritabilă călătorie în inima tradiției ucrainene. Activitatea a urmărit nu doar promovarea portului popular, ci și dezvoltarea creativității, a lucrului în echipă și a sentimentului de mândrie etnică și culturală.

Mulțumim tuturor celor care au contribuit la realizarea acestui eveniment, în special părinților, voluntarilor și membrilor comunității care susțin cu devotament păstrarea patrimoniului nostru cultural.

Sursa: www.uur.ro

În perioada 5–20 mai 2025, Muzeul Geologic Național din București a găzduit expoziția „Patrimoniul natural și cultural al Dobrogei”, o expoziție dedicată patrimoniului natural și cultural al regiunii, un demers interdisciplinar menit să aducă în prim-plan istoria, natura și multiculturalismul unei regiuni emblematice a României. Evenimentul a fost organizat de Institutul de Studii Avansate pentru Cultura și Civilizația Levantului (ISACCL) în parteneriat cu Institutul Național al Patrimoniului (INP), Institutul Geologic al României – Muzeul Geologic Național, Universitatea „Ovidius” din Constanța, Institutul de Cercetări Eco-Muzeale „Gavrilă Simion” din Tulcea și Muzeul de Istorie Națională și Arheologie din Constanța.

Dobrogea –

Expoziția face parte din programul „Dobrogea, martor al civilizațiilor milenare ale Levantului”, coordonat de prof. univ. dr. Dan Alexandru Grigorescu, și își propune să ofere vizitatorilor o imagine amplă și documentată asupra complexității geografice, istorice și culturale a Dobrogei.

Un patrimoniu geologic de excepție

Expoziția a debutat cu o incursiune în trecutul geologic al regiunii, evidențiind formațiunile care compun relieful Dobrogei, unele dintre cele mai vechi de pe teritoriul actual al României. Structura scoarței continentale, munții Măcinului, podișurile și depozitele fosilifere au fost explicate într-un limbaj accesibil, fiind ilustrate cu hărți, mostre de roci și imagini spectaculoase. Dobrogea a fost prezentată ca un adevărat muzeu geologic în aer liber.

Arii protejate, biodiversitate și echilibru natural

O secțiune aparte a fost cea dedicată ariilor protejate și geodiversității, cu accent pe importanța conservării ecosistemelor dobrogene – Delta Dunării, Parcul Național Munții Măcinului, lacurile lagunare și peisajele de stepă. Publicul a fost invitat să descopere bogăția

florei și faunei, dar și impactul pe care oamenii îl au asupra mediului înconjurător.

Dobrogea – leagăn de civilizații

Partea centrală a expoziției a explorat istoria milenară a Dobrogei. Vizitatorii au putut urmări evoluția așezărilor antice – Histria, Tomis, Callatis, Argamum – și rolul lor în schimburile comerciale și culturale între lumea greacă, romană și populațiile locale. Urme ale civilizațiilor medievale, cetățile bizantine, otomane și românești au întregit imaginea unei regiuni marcate de confluențe istorice.

Multiculturalismul – esența Dobrogei

Dobrogea este, de secole, un model de coexistență interetnică și interculturală. Expoziția a dedicat un segment amplu diversității etnice și patrimoniului imaterial al comunităților locale – români, ucraineni, ruși-lipoveni, turci, tătari, aromâni, greci și bulgari. Fiecare grup a fost reprezentat prin imagini de arhivă, porturi populare, descrieri ale obiceiurilor tradiționale și expresii ale spiritualității.

felul cum tradițiile se transmit între generații, despre bisericile ucrainene și școlile unde limba maternă este încă vie, despre portul popular brodat cu migală și rolul pe care aceste comunități îl joacă în păstrarea unui mozaic identitar valoros.

Contribuții și organizatori

Expoziția a fost coordonată de prof. univ. dr. Dan Alexandru Grigorescu (ISACCL), cu susținerea prof. univ. dr. Emil Constantinescu, președintele Consiliului Științific al ISACCL. Din echipa ISACCL au făcut parte Raluca Orza, Laura Ganea, Dinu Dinulescu, Ioan Scutelnicu, Ovidiu Achim, Alice Boboc și Simona Popescu.

Institutul Național al Patrimoniului a fost reprezentat de dr. Daniela Mihai, Andreea Popa, dr. Florentina Udrea și dr. Adriana Speteanu-Vasiliu.

Au contribuit cu expertiză și materiale conf. dr. Marius Skolka (Universitatea „Ovidius” din Constanța), dr. Iuliana Țuțov și dr. Alexandru Chișelef (Institutul de Cercetări Eco-Muzeale din Tulcea),

punte între culturi, pământ al diversității

Ucrainenii din Dobrogea – păstrători ai tradiției și identității

Un loc special îl ocupă comunitatea ucraineană, stabilită în Dobrogea începând cu secolul al XVIII-lea. Panourile dedicate au adus în prim-plan localități

precum Murighiol, Ciucurova, Telița, Chilia Veche, Tulcea, Sulina, Caraorman, Crișan, Sf. Gheorghe – adevărate bastioane ale culturii ucrainene din sudul României. Expoziția a oferit informații despre viața cotidiană a acestor comunități: meșteșuguri, cântece, dansuri, ritualuri religioase, sărbători și continuitatea limbii ucrainene în spațiul familial și comunitar. Vizitatorii au putut afla despre

dr. Valentina Voinea și dr. Irina Sodoleanu (Muzeul de Istorie Națională și Arheologie din Constanța).

Imaginile din expoziție au fost oferite de Ioan Scutelnicu, Marius Skolka, Auris Luca, Aurel Daniel Stănică, Dorel Paraschiv, Constantin Nicolae, Mircea Angelescu, precum și de Arhiva INP și Arhiva ICEM Tulcea.

Evenimentul a oferit un prilej remarcabil pentru descoperirea unui teritoriu unde natura, istoria, cultura și oamenii se împletesc într-o armonie rar întâlnită, un spațiu unde comunitatea ucraineană și celelalte minorități contribuie esențial la bogăția culturală a României.

Lisa Maria IONESCU

Sfântul Slăvit Proroc Ilie

Între prorocii/profeții Vechiului Testament, Sfântul Ilie se remarcă prin câteva daruri și calități speciale, fiind: singurul sărbătorit având zi cu ține-re (cu roșu în calendar); necăsătorit; singurul pro-roc care a fost ridicat cu trupul la Cer (la fel ca pa-triarhul Enoh). A devenit o râvnă exemplară pentru slujirea lui Dumnezeu, nu întâmplător, numele său, Ilie/Elie, provine din ebraicul *Eliyahu*, care înseam-nă *Dumnezeul meu este lahve* sau *lahve este Dum-nezeu*. Și pentru că suntem în sfera etimologiilor, este bine să ne amintim că aceste două sinonime: proroc/profet ne-au parvenit pe filiere diferite: *proroc*, din slavul *proroku* „prevestitor” și *profet* din grecescul *profetes* „cel care vorbește pentru altul, avocat”, iar pe filieră franceză – *prophete*.

Slujirea profetică în Vechiul Testament era la mare cinste. Cel mai vechi sens al cuvântului ebraic profet (nabi, pl. nebiim) nu a fost doar de „cel mai prezicător”, cât de „cuvântător, orator, interpret”, desemnând, practic, pe cineva prin care vorbește însuși Dumnezeu. Deși profeții erau oameni din popor, chemarea lor la misiune se făcea direct de către Dumnezeu, fapt care le dădea o autoritate covârșitoare.

Profeții spun poporului ce păcate îi pasc, fără să se teamă de cineva. Nu puține erau cazurile când predica lor producea căință în sensul ascultărilor, inclusiv izbăvirea. Să ne amintim că cetatea Ninive a fost cruțată în urma căinței datorate predicii pro-rocului Iona, fapt evocat chiar de Mântuitorul (Matei: 12, 41). Oamenii, prin excelență, ai lui Dum-nezeu se socoteau răspunzători numai față de El, fapt pentru care muștrările lor nu-i cruțau nici pe regi, așa cum a făcut sfântul Ilie cu Ahab și Isabela...

Simțim, acum, datoria să dăm răspuns acelor rătăciți care cred în reîncarnare (adeptii yoga etc.), tâlcuind greșit cuvintele Mântuitorului: „Adevărat zic vouă. Nu s-a ridicat între voi, cei născuți din femeie, unul mai mare decât Ioan Botezătorul. (...) Și dacă voiți să înțelegeți, el este Ilie, cel ce va să vină...” (Matei: 11, 11-14). Rătăciții nu știu că aici este vorba de asemănarea slujirii lor: amândoi profeți, amândoi cu viață ascetică, amândoi îm-potriva abuzurilor din Casa Regală etc.

Apoi, ca Ilie să se fi încarnat, ar fi trebuit mai întâi să moară. Ori noi știm că a fost înălțat direct cu trupul la cer (IV Regi: cap.2); iar, la Schimbarea la Față a Domnului, pe Tabor, ar fi trebuit să se arate Moise și... Ioan Botezătorul, nu Ilie, dacă ar fi fost „reîncarnat”.

Să nu uităm că Sfântul Slăvit Proroc Ilie a fost un om al rugăciunii. De aceea să vorbim și cu el, nu doar despre el. Vorbim cu el în rugăciune. Odată cu această minunată sărbătoare, închinată Sfântului Proroc Ilie să ne facem timp și pentru lectură bibli-că, să citim și Acatistul care-i este consacrat, înche-înd cu invocarea refrenului de la finalul fiecărui icos: „Bucură-te, Ilie, mărite proroc și înaintemer-gător al celei de a doua veniri a lui Hristos!” Amin.

PREOBRĂJENIA – SCHIMBAREA LA FAȚĂ A DOMNULUI

Slăvitul praznic al Schimbării la Față (în popor fiind cunoscut cu denumirea ucraineană *Preobra-jenie*) este descris de către trei din cei patru Evan-ghești (Matei: 17, Marcu: 9 și Luca: 9). Observăm iară și iară cât de bine se completează Evangheliștii între ei! Vă îndemn să recitiți cele trei relatări și să observați aceste completări, deosebit de bineve-nite pentru o mai bună înțelegere a sfântului eve-niment. După modelul Sfinților Evangheliști, Sfinții Părinți al Bisericii, tâlcuitori ai Evangheliilor, proce-dează asemănător. În acest context, vom spicui câteva învățături/tâlcuiuri făcute de Sfântul Grigorie Palama (1296-1359), arhiepiscop al Tesalonicului, care la rândul său citează din omiliile la acest praz-nic ale Sfinților Ioan Gură de Aur, Dionisie Areopa-gitul și Ioan Damaschin. Bineînțeles, apelăm, iată la Sfinții Părinți, pentru a respecta principiul exegezei ortodoxe: tâlcuirea Scripturii se face după Sfinții Părinți, cei mai buni cunoscători ai ei, în duh și lite-ră. În acest mod, ne deosebim esențial de confrății penticostali și neoprotestanți, care ignoră Părinții Bisericii și „tâlcuiesc” Scriptura după capul și ideile lor, adesea greșite.

Sfântul Ioan Gură de Aur, în „Omiliile la Matei”, explică punctual momentele Schimbării la Față a Domnului, ținând seama și de completările Sf. Ev. Luca. Iată esența:

- Sunt luați pe Tabor numai trei apostoli: Petru, Iacov și Ioan. De ce? Pentru că Petru îl iubea foarte mult pe Hristos, Ioan era iubit de Hristos, iar Iacov pentru răspunsul *putem să bem paharul...* Dar și pentru alte fapte (avea autoritate, n.n., de aceea l-a și omorât Irod!). Sfântul Ioan Gură de Aur re-marcă modestia și lipsa de invidie a Sf. Ap. Matei, care scrie despre eveniment, deși nu a fost luat pe Tabor: „Uită-mi-te ce suflet de filozof are Matei! Nu tănuiește că Domnul i-a cinstit pe ceilalți apos-toli mai mult decât pe el...”;

- De ce are loc evenimentul „Schimbării”? – Ca să le arate slava crucii, să-i mângâie și să-i întă-rească pe cei trei (și prin ei pe toți ceilalți ucenici), pentru cele ce aveau să se întâmple în Ierusalim: *Patimile, Răstignirea, Moartea*);

- De ce s-au arătat Moise și Ilie? – Ca să risi-pească acuzațiile iudeilor că Iisus nesocotește Legea și Profeții. Ce a vorbit Iisus cu ei? Sf. Ioan Gură de Aur recurge la completarea Sf. Ev. Luca: „vorbeau despre sfârșitul Lui, pe care avea să-l împlinească în Ierusalim” (9, 31);

- De ce Dumnezeu-Tatăl a rostit: „Acesta este Fiul Meu cel iubit, pe acesta să-l ascultați!”? – Ca să-i încredințeze pe ucenici de dumnezeirea și au-toritatea lui Iisus;

- De ce Petru propune să facă trei colibe? – Ca Iisus să nu meargă în Ierusalim și să l se întâmple relele vestite...

- Lumina care a strălucit pe Tabor, Fața Lui ca soarele, iar hainele albe ca zăpada, reprezintă lu-crarea harului care izvorăște din Ființa Dumneze-iască. Sfântul Ioan Gură de Aur o numește „lumină neamestecată”, iar Sfântul Grigorie Palama „lu-mină nematerialnică, neînserată, veșnică, mai pre-sus de minte și de simțire...”. Este vorba de lumina harului, care, spune tot Sf. Grigorie, „se dă cu măsură și este primită mai mult sau mai puțin, fiind împărțită și totuși rămânând întreagă, după vred-nicia celor ce o primesc”.

În concluzie, Evenimentul Schimbării la Față a avut drept scop întărirea credinței ucenicilor în dumnezeirea lui Iisus, întrucât, auzind de Patimi și Moarte, începuseră să aibă îndoieli. Pentru noi, cei de azi, Praznicul Schimbării la Față a Domnului are același rol de a ne întări în credință, în puterea de mântuire a lui Iisus Hristos, dar, în același timp, ne aduce în atenție și importanța harului, manifestat prin lumina taborică.

În acest sens, Sf. Grigorie Palama, teologul lumi-nii taborice, mărturisește că pe muntele Tabor Iisus „a arătat care sunt veșmintele slavei pe care le vor purta, în veacul ce va să fie, cei alipiți Dom-nului”, mărturisire ce are la bază cuvintele Mântui-torului: „Atunci cei drepti vor străluci ca soarele în Împărăția Tatălui...” (Matei: 13, 43).

Să ne învrednicească Bunul Dumnezeu de feri-cirea purtării veșmintelor slavei Lui, întru Împărăția Sa! Amin.

Responsabilitatea pentru opiniile exprimate în paginile *Curierului ucrainean* revine, în exclu-sivitate, autorilor.

Redacția nu-și asumă obligațiile legate de conținutul materialelor și nu returnează arti-colele nepublicate.

CURIERUL UCRAINEAN

Strada Radu Popescu, nr. 15,
sector 1, București

Telefon: 021.222.0724,

Tel./fax: 021.222.0737

E-mail:

curierul.ucrainean@uur.ro

Redactor-șef:

Ioan Herbil

Redactor:

Ștefania Pietreanu

Tehnoredactare și culegere:

Ștefania Pietreanu

Tiparul executat la

Tipografia

„RCR PRINT”

ISSN 1223-5210